

Якім чынам сучасны чалавек з яго занятасцю можа наблізіцца да правільнага перажывання Вялікага посту? Што самае галоўнае трэба зрабіць або не зрабіць хрысціянину ў гэтыя 40 дзён да Вялікадня? **СТАР 2**

Экіпаж карабля «Саюз ТМА-06М» у складзе камандзіра, трэцяга камандзіра, трэцяга камандзіра, трэцяга камандзіра... **СТАР 3**

Беларускі крэатыўца Уладзімір Гілеп працаваў у музеі гісторыі ВАВ, быў намеснікам міністра культуры Беларусі, а зараз працуе адразу на трох «франтах» нацыянальнага культурнага адраджэння... **СТАР 6**

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

ПРЭЗІДЭНТ БЕЛАРУСІ ПРЫБЫЎ У ІНДАНЕЗІЮ З ПЕРШЫМ У ГІСТОРЫІ АДНОСІН ДЗВЮХ КРАІН ВІЗІТАМ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прыбыў у дзяржаўным візітама ў Інданезію. Самалёт з кіраўніком беларускай дэлегацыі на борце зрабіў пасадку ў аэрапорце Джакарты, перадае БЕЛТА.

Юнакі і дзяўчаты, сустракаючы Прэзідэнта Беларусі каля трапа самалёта, падарылі яму гірляндку з кветкаў. Кіраўнік Беларускай дэлегацыі сустракалі інданезійскія афіцыйныя асобы. Пасля прадстаўлення беларускаму лідэру тых, хто сустракаў у інданезійскай боку, Аляксандр Лукашэнка прайшоў па дыяганальнай дарожцы, па абодвух баках якой сталі ваеннаслужачыя роты ганаровай варты, у залу афіцыйных дэлегацый.

Гэта першы ў гісторыі двухбаковых адносін візіт на вышэйшым узроўні, нягледзячы на 20-гадоваю гісторыю дыпламатычных адносін Беларусі і Інданезіі. Пачынаючы з 2009 года вядзецца актыўны абмен дэлегацыямі і праходзяць рэгулярныя перагаворы па лініі выканаўчай і заканадаўчай галін улады ў рамках двухбаковых і шматбаковых мерапрыемстваў. У жніўні 2011 года пачало функцыянаваць Пасольства Беларусі ў Інданезіі.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ўсклаў вянок да Манумента Нацыянальных герояў «Калібата» ў Джакарце. Манумент размешчаны на тэрыторыі мемарыяльнага комплексу, што з'яўляецца ваеннымі могілкамі нацыянальных герояў Інданезіі, якія загінулі падчас вайны за незалежнасць ад Нідэрландаў у 1945-1949 гадах. Тут пахавана амаль 7 тыс. чалавек, у тым ліку вядомыя палітычныя, ваенныя і грамадскія дзеячы гэтай краіны.

Аляксандр Лукашэнка хвілінаў маўчання ўшанаваў памяць нацыянальных герояў Інданезіі і пакінуў запіс у Кнізе ганаровых гасцей. Члены беларускай дэлегацыі правялі двухбаковыя сустрэчы і перагаворы са сваімі інданезійскімі калегамі, у ходзе якіх вырашалі задачы актывізацыі супрацоўніцтва дзвюх краін.

19 сакавіка пройдуць перагаворы кіраўнік беларускай дэлегацыі з яго інданезійскімі калегамі Сусіла Бамбангам Юдаман у вузкім і пацыраным складзе, дзе будзе разгледжаны шырокі спектр пытанняў двухбаковага супрацоўніцтва. Па выніках перагавораў чакаецца падпісанне шэрагу міжнародных дакументаў. Вечарам адбудзецца афіцыйны абед у гонар Прэзідэнта Беларусі ад імя Прэзідэнта Інданезіі.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«МЫ ЗНАЧНА РУШЫЛІ ЗА ГЭТЫЯ ГАДЫ НАПЕРАД»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка пасля завяршэння ў Санкт-Пецярбургу пасяджэння Вышэйшага дзяржаўнага савета Саюзнай дзяржавы даў інтэрв'ю Сафіі Шэварнадзе, вядучай праграмы Exclusive interview ад Sophie Shevardnadze на тэлеканале Russia Today, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Прэзідэнт адказаў на пытанні, якія тычыліся інтэграцыйнага ўзаемадзеяння Беларусі і Расіі ў розных фарматах, гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва, унутрыпалітычнай сітуацыі ў Беларусі і ўзаемадзейнасці з Захадам.

Развіццё інтэграцыйных утварэнняў у сучасным свеце неабмежавана

Аляксандр Лукашэнка лічыць неабмежаваным развіццё інтэграцыйных утварэнняў у сучасным свеце, што садзейнічае павышэнню канкурэнтаздольнасці нацыянальных эканомік. Ён падтрымаў тэзіс, агучаны Прэзідэнтам Расіі Уладзімірам Пуціным на прадзеянні 15 сакавіка пасяджэнні ВДС. аб тым, што ў рамках Саюзнай дзяржавы рэалізуюцца практычныя і палітычныя характары. Гэты вопыт потым становіцца запатрабаваным і ў іншых інтэграцыйных утварэннях. «Мы вельмі шмат зрабілі ў галіне прававой чалавеча, у эканоміцы, адукацыі, ахова здароўя, спорту, культуры. Мы ўзмацнілі кааперацыю, складалі адзіны баланс і гандлі паміж краінамі, пачынаючы ад нафты і завяршаючы маляком, цукрам. Мы стварылі адзіную абаронную прастору. У нас адзінае знешняе палітыка», — адзначыў Прэзідэнт Беларусі. **СТАР 2**

■ Спецыяльны рэпартаж

МАСЛЕНІЦА... З ЛАПАТАЙ

Яшчэ 13 сакавіка, калі ў тэлевізійных навінах паказвалі наступствы цыклону «Хаўер» у Еўропе, нават і думкі не ўзнікала, што мы самі зусім хутка станем гэтакімі ж заложнікамі, як многія жыхары на Захадзе. Што патрапім у ягоную пастку, адчужым сапраўдных цыкланічных нораў, якога на Беларусі ў гэтую веснавую пару не было болей за сто гадоў.

Ды што нам, думалася ледзь не з усмешкай, мы — краіна паўночная і ніякімі завірухамі нас не напалахоеш. Калі 14 сакавіка начальнік службы Белгіраметра Дзмітрый Рабавіч папярэдзіў па тэлебачанні пра гэтае вясновае бедства з зімовым характарам, што ападкаў у выглядзе снегу чакаецца ў 2-3 разы болей, а ДАШНІКІ прасілі ўстрымацца ад паездкаў на аўта, мала хто адмовіўся ад «шкоднай» звычайкі сесці за руль, каб усяго толькі даехаць да працы. І многія ўладальнікі жорстка папаліліся за сваю самаўпэўненасць і гэтку неабачлівасць. І не толькі доўгім стаяннем у заторах на аўтастрадах і на сталічных вуліцах у самы разгаліў завей і нават пасля яе. А найперш сотнямі аўтааваарыяў, якія 15 сакавіка фіксаваліся літаральна кожную хвіліну. Напэўна гэта пра нас у старажытнай прымаўцы гаворыцца: пакуль гром не грывіне, мужык не перахрысціцца...

Стыжыя магутнымі парывамі ветру абрынула на Беларусь тысячы тон снегу. Не вытрымлівалі лініі электраперадач, проста ў дарозе спыняўся транспарт, у снежныя пасткі трапілі людзі... Усе добра ведаюць, чаго ні ў якім выпадку дапускаць у такой сітуацыі нельга — панікі і разгубленасці. Іх і не было. Аднак куды больш важна, што абсалютна ўсе службы, якія павінны былі трымаць сітуацыю пад кантролем, дакладна ведалі, што і як рабіць. І дзейнічалі. На барацьбу са стыжымі і на дапамогу людзям было кінута звыш 10 тысяч адзінак тэхнікі. Камунальшчыкі, электрыкі, медыкі, выратавальнікі, транспартнікі, сілавікі... У рэкордныя тэрміны было адноўлена энергазабеспячэнне. На працягу сутак запрацавалі транспартныя артыры.

Вельмі годна паказалі сябе звычайныя людзі. У пятніцу, калі шмат якія дарогі і двары сталі непраходнымі, многія прыходзілі на дапамогу тым, хто меў у ёй патрэбу. А у суботу з самай раніцы выйшлі на вуліцы з лапатамі. Маладыя і не вельмі, вясёлыя і самавітыя, мужчыны, жанчыны і нават дзеці. Чысцілі праезды, тратуары, ганкі, адкопвалі аўтамабілі, «прабіралі» сцежкі да крам... Можна, і не вельмі арганізавана, але самі! У каго чым было. Нягледзячы на тое, што надышлі каняныя выхадныя, набліжалася Масленіца і ўсім хацелася свята. **СТАР 3**

■ Дарэчы

НА ДАПАМОГУ КЛІЧУЦЬ КОЖНАГА!

Расчысцяць стаіліцу ад снегу, што стаў наступствам цыклону «Хаўер», збіраюцца «ўсім светам». Сёння гарадскія ўлады запрашаюць мінчан выйсці на суботнік.

— Мы паралізіраваны кіраўнікамі раённых адміністрацый і прапануем правесці ў аўторак «суботнік» з прыцягненнем работнікаў адміністрацый раёнаў, камунальных прадпрыемстваў, студэнтаў, а таксама арганізацый, дзе не будзе парушаны тэхналагічны працэсы, — значыць кіраўнік адміністрацыі Фрунзенскага раёна Барыс Васільев.

Старшыня Мінгарвыканкома Мікалай Ладуцька прапонуе падтрымаць і дадаў, што будзе правільным «выйсці і забяспечыць нармальнае функцыянаванне горада, а ў суботу на сваіх працоўных месцах выканаць службовыя абавязкі».

У мінулыя выхадныя ў прыбыранні снегу ўдзельнічалі больш за 30 тысяч чалавек і працавала больш за тысяч адзінак тэхнікі. Нягледзячы на ўсе затрачаныя сілы і прынятыя захады, снегу яшчэ шмат, асабліва ў спальных раёнах і на дваровых тэрыторыях.

Ганна ГАРУСЦОВІЧ.

ЛІЧБА ДНЯ

Br7,5 млрд

выдзелена са сродкаў дзяржаўнага сацыяльнага страхавання на адраўненне школьнікаў у перыяд вясновых канікул. Планаўецца, што ў лагерах з дзённым знаходжаннем атрымаюць магчымасць адпачыць і ўмацаваць здароўе на працягу не менш як шасці дзён 67 тысяч школьнікаў (таксама колькасць пуцёвак на адраўненне сфарміравана зыходзячы з заявак абласных і мінскага гарадскога ўпраўленняў адукацыі). Для дзяцей будзе арганізавана харчаванне, а таксама стартыўныя, адраўненчыя і культурныя мерапрыемствы. Фінансаванне на вясновае адраўненне ў гэтых школьных лагерах выдзелена з разліку Br18,6 тыс. на адзін ложка-дзень, як і на зімовых канікулах.

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 19.03.2013 г.

Долар ЗША	8620,00 ▲
Еўра	11120,00 ▼
Рас. руб.	279,00 ▼
Укр. грыўня	1060,86 ▲

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+4°
Віцебск	-1°
Гомель	+3°
Гродна	-1°
Магілёў	-6°
Мінск	-6°

ТУРЫСТАЎ ПРЫВАБЛІВАЕ ГЛЫБІНКА

Правесці выхадныя дні ці адпачынаць можна па-рознаму. Варыянтаў шмат — ваяж на марское ўзбярэжжа, тур на ўік-энд у суседняй краіне ці проста паездка на дачу. Усе большую папулярнасць набывае турызм у сельскай мясцовасці. Летас нашы аграгаспадары прынялі на 40 працэнтаў гасцей больш, чым у 2011 годзе. Вынікі развіцця сельскага турызму ў краіне абмяркоўваліся ўчора на спецыяльнай прэс-канферэнцыі.

— Паслугамі беларускіх сядзіб карыстаюцца не толькі нашы суседнікі, але і госці амаль паўсусветнай краіны. Ахвотней за ўсіх прыязджаюць турысты з Расіі. Заўважаюць у нашу глыбінку і госці з Германіі, Злучаных Штатаў Амерыкі, — прыгадае начальнік аддзела маркетынгу і якасці турыстычных паслуг Дэлегацыі па турызме Міністэрства спорту і турызму Юлія Копацкая. — Прыязджаюць на адпачынак у аймак нашых аграгаспадар і з далёкіх Аўстраліі і Новай Зеландыі. **СТАР 2**

МОЦНЫЯ СНЕГАПАДЫ ВЕРНУЦЦА?

Сёння тэрыторыя нашай краіны апынецца пад уплывам чарговага міжземнаморскага цыклону, цэнтр якога будзе над Польшчай, паведамляе рэдакцыя спецыяліст Рэспубліканскага гідрометцэнтра Міністэрства Вольга Фядотава.

Атмасферныя франты гэтага цыклону выклічуць снег раніцай у аўторак у Брэсцкай вобласці, а ўдзень — ужо ў паўднёва-заходняй палове Беларусі. У асобных раёнах Брэсцкай вобласці прагназуецца моцны снегпапад і мільціца, а ў другой палове дня ў краінін паўднёва-заходніх раёнах мокры снег пачне чаргавацца з дажджом. Такія змены надвор'я выклікаюць у паўднёвым рэгіёне слабы галалёд, а на асобных участках дарог галалёдзіц. Па паўднёвым захадзе краіны ўзмоцніцца вецер парывамі да 15—18 м/с. Тэмпература паветра ўдзень 0 — мінус 5, а на поўдні — да плюс 2 градусаў.

У сярэдзі франтальнага падзелу новага цыклону выклікае снегпапад амаль паўсюдна па краіне. Месцамі чакаецца зноў моцны снег, уначы ў асобных раёнах мільціца, а па паўднёвым захадзе мокры снег з дажджом. Там жа чакаецца слабы галалёд і наліпанне мокрага снегу. На асобных участках дарог галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы на сярэдзі будзе вагацца ад мінус 1 на паўночным захадзе да 13 маразу па паўночным усходзе краіны. Удзень — 0 — мінус 5, па паўднёвым захадзе — плюс 1—4 градусаў.

Толькі ў чацвер цыклон пачне губляць сваю моць, а з ростам атмасфернага ціску снегпапад будзе мець кароткачасовы характар. Па паўднёвым захадзе мокры снег і дождж. Тэмпература паветра ўначы 5—11 маразу, удзень — ад мінус 4 да плюс 2 градусаў. Па паўднёвым захадзе ўначы мінус 2—4, удзень — ужо 3—5 цяпла.

Паводле папярэдніх прагнозаў аймачных сіноптыкаў, бліжэй да вы-

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ДАЛУЧЭННЕ УКРАІНЫ ДА МЫТНАГА САЮЗА Ў ФАРМАЦЕ «ТРЫ ПЛЮС АДЗІН» НЕМАГЧЫМА

Пра гэта заявіў прэм'ер-міністр РФ Дзмітрый Мядзведзев на нарадзе з віцэ-прэм'ерамі, паведамляюць інфармагенцтвы. Кіраўнік урада Расіі падкрэсліў, што членам Мыйтнага саюза і будучага Еўразійскага эканамічнага саюза можа быць такая дзяржава, якая прыняла і ратыфікавала ўсе дакументы Мыйтнага саюза і Эканамічнага саюза. У іншым выпадку дзяржава можа атрымаць толькі статус назіральніка. «Нашы ўкраінскія сябры любяць паразважаць на тэму далучэння «тры плюс адзін» і гэта далей. «Тры плюс адзін» не будзе: ці ўсё, ці нічога», — сказаў Мядзведзев.

ПЕРАЕМНІК ЧАВЕСА АБВІНАВАЦЬ ЗША Ў ПЛАНХ ЗАБІЦЬ ЯГО КАНКУРЭНТА

Нікалас Мадур, які пасля смерці прэзідэнта Венесуэлы Уга Чавеса часова выконвае абавязкі кіраўніка дзяржавы, працягвае выкрываць інтрыгі ворагаў, у тым ліку знешніх. На яго думку, ЗША рыхтуюцца сарваць пазачарговыя прэзідэнцкія выбары, намечаныя на 14 красавіка, дзе ў якасці саперніка будзе выступаць Мадур з палітычным курсам Уга Чавеса і адзіны кандыдат ад апазіцыі Энрыке Капрылес. План у Пентагона і ЦРУ такі: забіць Капрылес і тым самым «пасецца хаос» з мэтай выбаршчыкаў, заявіў Мадур у эфіры тэлеканала Televen. Мадур запатрабаваў ад Вашынгтона адмовіцца ад сваіх злычынных намераў. У Дзярждэпартаменце ЗША абвінавачаны на свой адрас абвергілі.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

КІПР НАНЯСЕ ПАДАТКОВЫ ЎДАР ПА ЗАМЕЖНЫХ УКЛАДЧЫКАХ?

Удар па кіпрскіх укладчыках, якім мядзювыя ўлады раптам уводзіць падатак на дэпазіты, можа быць зроблены больш мяккім — аднак за кошт буйных укладчыкаў. Гэта яшчэ больш можа ўдарыць па замежных, асабліва расійскіх, інтарэсах.

Reuters паведамляе, што, сутыкнуўшыся з ростам незадаволенасці як унутры краіны, так і за мяжой, прадстаўнікі Міністэрства фінансаў Кіпра ў нядзелю пачалі перамоваў з крэдытарамі аб змякчэнні ўдару для дробных укладчыкаў. Крыніца, бліжэй да перамоў, паведамляе, што ўлады спадзяюцца скараціць падатак да 3% з 6,7% для дэпазітаў, меншых за сто тысяч еўра. Але стаўка для дэпазітаў, якія перавышаюць гэтую суму, будзе ў гэтым выпадку павышана да 12,5% (па іншай інфармацыі — да 13%) з 9,9%.

У Бруселі пацверджваюць, што Нікісія прапануе міжнародным крэдытарам мадыфікаваць праграму. Такім чынам, асноўны цяжар фінансавых зборав будзе перамеркаваны з фізічных асоб, пераважна грамадзян Кіпра, на ўклады кампаній, у першую чаргу замежных і галоўным чынам — расійскіх, а таксама буйных замежных фундатараў, якія захоўваюць грошы ў кіпрскіх банках.

КОРАТКА

У Беларусі ў студзені-лютым гэтага года колькасць зарэгістраваных індывідуальных прадпрыемальнікаў у параўнанні з аналагічным перыядам 2012 года павялічылася на 38,3 працэнта і склала 10 тыс. 122 ІП. За два месяцы 2013 года ў краіне было зарэгістравана 13 тыс. 832 суб'екты гаспадарання, з іх 3 тыс. 710 юрыдычных асоб і 10 тыс. 122 індывідуальныя прадпрыемальнікі.

Адключэнне ацяплення ў беларускіх дамах намечана на сярэдзіну красавіка, паведаміў СМІ начальнік упраўлення энергетыкі і навукова-тэхнічнага развіцця Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі Беларусі Вячаслаў Шміт.

Сярэдні кошт квадратнага метра жылля на другасным рынку жыллой нерухомай маёмасці ў Мінску ў лютым 2013 года вырас на 9,5 працэнта да \$1338. Сярэдняя цана квадратнага метра ў аднапакатковых кватэрах тыпавых спажывецкіх якасцяў, без мэблі і папярэдняга рамонтна ў лютым складала \$1405 і ўзрасла ў параўнанні з лютым 2012 года на 9,8 працэнта. 70 працэнтаў рэалізаваных у лютым аднапакатковых кватэр было прададзена ў дыяпазоне ад \$42 тэ. да \$55 тэ.

У гаражыных кааператывах Беларусі могуць дазволіць аказваць паслугі па тэхнічным абслугоўванні аўтамабіляў, паведамляе намеснік міністра гандлю Ірына Наркевіч.

БЕЛАРУСКІ ІНТАРЭС У ІНДАНЕЗІІ

Інданезія з'яўляецца па многіх параметрах краінай выключнай і ўнікальнай. Знаходзячыся на чацвёртым месцы ў свеце па колькасці насельніцтва з прыкладна 240 млн жыхароў, яна можа з часам выйсці на трэцяе месца, абганяўшы ЗША, калі цэпэршыя тэмпы нараджальнасці захаваюцца і ў наступных дзесяцігоддзі. Уся гэтая вялізная маса насельніцтва сканцэнтравана на некалькіх тысячках астравоў, якія складаюць тэрыторыю краіны (пры тым, што ў Інданезіі больш за 17,5 тысячы астравоў, толькі частка з іх заселена). З улічэннем адметнасці трэба адзначыць таксама, што гэта найбуйнейшая па насельніцтве ісламская краіна ў свеце.

Як вядома, Беларусі ў рамках стратэгіі па дыверсіфікацыі свайго эканамічнага развіцця новай рынкі з'яўляюцца для сваіх тавараў. Інданезійскі рынак з яго вялікім насельніцтвам і пазітыўным ростам эканамічнага патэнцыялу будзе дастаткова прывабна. Гэта стала асноўным фактарам для адкрыцця ў 2011 годзе ў гэтай краіне беларускага пасольства. Зараз нарастаюць пазітыўны адносіны дзвюх краін пацягнуў за сабой і візіт беларускага Прэзідэнта, падчас якога будзе магчыма канчаткова вызначыцца з прыярытэтам супрацоўніцтва. **СТАР 2**

«МЫ ЗНАЧНА РУШЫЛІ ЗА ГЭТЫЯ ГАДЫ…»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Таму мы значна рушылі за гэтыя гады наперад, хоць мы не знайшлі ў сабе сіл для рэалізацыі тых функцый і таго будаўніцтва, якое было праду-гледжана дагаворам (Дагавор аб стварэнні Саюзнай дзяржавы. — **Заўвага БЕЛТА**). — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Але мы з часам прыйшлі да таго, што, напэўна, мы яшчэ не гатовы да гэтага. Гэта і аб’ектыўныя, і суб’ектыўныя розныя прычыны. Але працэс будаўніцтва Саюзнай дзяржавы даў штуршок вельмі цкаваму новаму ўтварэнню, Мыйтнаму саюзу, а цяпер АЭП, якую мы спрабуем пераўтварыць у Еўразійскі эканамічны саюз».

У кіраўніка беларускай дзяржавы пацікавіліся, ці згодны ён з меркаван-нем, што еўразійская інтэграцыя — гэта своеасаблівая спроба адрадыці міні Савецкі Саюз. «Гэта справа густы жожнага. Хтосьці параўноўвае з міні Савецкім Саюзам, хтосьці з Еўрасаюзам. Няхай гавораць, што хочучы, а мы павінны ісці наперад. Мы за час існавання Мыйтнага саюза толькі паміж Расіяй і Беларуссю дасягнулі тавараабароту \$45 млрд, 3 іх за апош-нія два гады плюс \$16 млрд. Гэта каласальны прырост тавараабароту. Прычым гэта не толькі за кошт набыцця і куплі з нашага боку расійскіх энэргарэсурсаў. У нас імпарт і экспарт аднолькава прырос. Значыць, гэта дало сапідна штуршок развіццю эканомікі Расіі і Беларусі. Што ж самае адносна Казахстана», — адзначыў Прэзідэнт Беларусі.

«Параўноўваць можна з Савецкім Саюзам, можна з Еўрапейскім саюзам, з любым іншым. Але, калі мы з саюзамі параўноўваем, мы гаворым аб тым, што ў свеце наогул ідзе такі паўсюдны працэс інтэграцыі, утварэнне саюзаў. Паглядзіце. Азіяцка-Ціхаакіянскі саюз, МЕРКОСУР у Паўднёвай Амерыцы і гэтак далей. Усюды праходзіць гэты ўтварэнні, для таго каб у гэтай канкурэнтнай барацьбе выжываць. Чаму мы не можам выкарыстоўваць вопыт Савецкага Саюза ў выбудованні нашых адносін?» — задаў рытарычнае пытанне Аляксандр Лукашэнка.

«На жаль, мы Савецкі Саюз не адновім. Яго нельга аднавіць, вельмі ўжо далёка мы пайшлі. Але лепшае давайце адтуль возьмем для таго, каб новыя незалежныя дзяржавы маглі больш эфектыўна супрацоўні-чаць паміж сабой, выжываць у цяжка час, ствараць дадатковыя выгады для сваіх народаў», — дадаў Прэзідэнт Беларусі.

Беларусь выжыве ў выпадку чарговага сусветнага крызісу

Кіраўніка беларускай дзяржавы папрасілі пракаментавач апубліка-ваны нядаўна даклад дырэктара нацыянальнай разведкі ЗША, у якім гаворыцца, што ў 2013 годзе Беларусь можа сутыкнуцца з новым эканамічным крызісам. «А Амерыка не можа сутыкнуцца? — задаў пытанне Аляксандр Лукашэнка. — Я сказаў бы так, што ўвесь свет, у тым ліку Бе-ларусь, можа сутыкнуцца з эканамічным крызісам, калі ён будзе чарговы раз паходзіць з яго радзімы, са Злучаных Штатаў Амерыкі». «Тое, што сёння Еўропа прасела, правалілася эканамічна, — факт. Там палавіна нашага экспарту. Што адбудзецца з нашай эканамікай? Вядома, і яна будзе прасяджаць. І ў Расіі мы крыва праселі, хоць у Расіі крызісу яшчэ няма эканамічнага. Але, тым не менш, рынкі праселі. Мы ўжо адчуваем гэта прасяданне, але пакуль трымаемся», — адзначыў беларускі лідар.

«А тым больш для Грузіі, Беларусі, Украіны, дзе рэальны сектар эканомікі, дзе практычна няма вулгвадародаў, цена на якія ў све-це яшчэ высокая, няма чым падмацавацца, — вядома, гэта заўсёды праблема, калі ўвесь свет прасядае. Але ў нас ёсць свае добрыя «за-гашнікі». Калі нам трэба, мы будзем карыстацца нашымі рэзервамі. Мы выжывем», — упэўнены кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка таксама пракаментавач супрацоўніцтва Бе-ларусі з МВФ, да якога Беларусь звярнулася за крэдытнай падтрымкай у час мінулага крызісу. «Тады яны нам прадкывалі вельмі жорсткія эканамічныя ўмовы — і мы іх вытрымалі. Жарсткавата, але яны нам прапанавалі тое, што мы самі павінны былі зрабіць і пачалі рабіць, — адзначыў Прэзідэнт Беларусі.

Незалежная палітыка краіны — прычына рознагалоссяў з Еўрасаюзам

«Я магу сказаць вам, па якіх прычынах асноўных я ім непрымальны. Не таму, што аўтарытары. Гэта, можа, сапраўды так. І не таму, што мяне называюць дыктатарам — цяпер ужо не гавораць ні пра аўтары-тарызм, ні пра дыктатуру. Гэта некалі гаварылі. З Амерыкі прыслалі ім гэтыя тэзісы, які мяне абазваць, — сказаў Прэзідэнт. — З’явілася такая новая незалежная дзяржава Беларусь. А месцы пад сонцам усё разабралі. А тут Лукашэнка вельмі рэзка, гэтак жа як Грузія і іншыя, пачаў патрабаваць сабе месца пад сонцам. І занялі, некага, можа, пацяснішы. Вядома, некаму гэта не спадабалася». «У нас сапраўды жорсткая сістэма ўлады, дзе асабліва не разгуля-юцца і ў парламенце мардабоём займацца не будзеш, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Разумеюць, калі ўлада раз’яднае: паўна-моцтвы парламента, паўнамоцтвы ўрада, у прэзідэнта ніякі паўна-моцтва», — тады лягчы зводзіць, разводзіць, біцца. А ў выніку народ будзе пакутваць. Тады можна лягчы прывісоць, прыватызаваць нейкае прадпрыемства за бяцэнца. Ём трэба вось гэта».

Што датычыцца свабоды слова і плуралізму, Прэзідэнт упэўнены, што ў Беларусі гэтага хапае, асабліва ва ўмовах развіцця СМІ і інфар-мацыйных тэхналогій: «Мы акружаны практычна — у сучасным свеце асабліва — усімі сродкамі масавай інфармацыі. А інтэрнэт? У нас, павод-ле падлікаў, 15 працэнт актыўнага насельніцтва сязіць у інтэрнэце».

«Сёння закрыць рот не мае сэнсу, гэта будзе на шкоду. Я зусім ін-шы чалавек. Я ніколі нікому не закрываў рот. Я адкрыты для дыскусіі, давайце дыскутаваць, але толькі не з падвартні і не брудам паліваць адзін аднаго, — завіў Аляксандр Лукашэнка. «Я ў сабе адчуваю сілы для таго, каб змагацца і процістаяць нападкам на сябе асабіста, на маю сям’ю, маіх дзецей і на маю дзяржаву», — падкрэсліў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка заявіў, што не ўспрымае сур’ёзна сваіх па-літычных апанентаў на прэзідэнцкіх выбарах у 2010 годзе. «Калі яны вырашылі ісці на выбары, я рабіў усё, каб іх зарэгістравалі і каб яны паказаліся народу. І яны паказалі, хто яны ёсць, — адзначыў Прэзід-энт. — Дзесяць альтэрнатыўных кандыдатаў. Колыкі яны там набралі, 1,5 або 2 працэнты. Вось іх рэйтынг». «Як іх сур’ёзна ўспрымаць, калі яны выходзяць і нясуць такую ерась, што нават народ іх не ўспрымае. Прычым у адкрытым прамым эфіры. Мы ўжо нікога не закрывалі. Нават калі яны ў паруэнне Канстытуцыі ўсіх клікалі ўзяць у рукі кайло і вілы і ісці ламаць, разбураць на плошчу. Прышлі 800 чалавек. З іх 400 пастаянных апазыцыйнераў. Вось і ўсё. Праўда, пачалі ламаць і разбураць Дом урада», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

У кіраўніка дзяржавы пацікавіліся меркаваннем, чаму за гады яго прэзідэнцтва ў Беларусі не з’явілася ніводная моцная альтэрнатыўная фігуры. «Ну, напэўна, пакуль дзюэчная фігура моцная. Таму вы ў цені не бачыце іншых фігур. Выбачайце за няціпласць. Але гэта пытанне не да мяне», — заўважыў Прэзідэнт.

Прэзідэнт не рыхтуе сабе пераемніка

«Я такімі катэгорыямі не мыслію, што я некаму павінен перадаць уладу. Я пакляўся, што я ні ў якім выпадку не буду перадаваць уладу сваім родным, блізкім, сваякам або дзецям. Гэта выключана. Але самае галоўнае, улада ў нас пасля Лукашэнка будзе ў таго, хто яе выйграе на выбарах. Сумленныя, як я некалі першы раз у першыя прэзідэнцкія вы-бары выйграў, прыйшоўшы з апазыцыі, я быў апазыцыйным кандыдатам у прэзідэнты. І так, як я выйграваў увесь час. Хоць і мяне крытыкавалі, што дыктатура, выбары фальсіфікуе. Той, што аб’ектыўна ацэньвае, той ніколі не скажа, што Лукашэнка выйграваў дзякуючы фальсіфікацыі. Я паводзіў сабе сумленна ў гэтых адносінах, і я хачу, каб пасля Лукашэнка прыйшлі людзі гэтага ж, сумленным шляхам. У адваротным выпадку беларусы ніколі не згодзяцца з гэтым», — заявіў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што не рыхтуе сабе пераемніка. «Скажу вам шчыра, задумваваюся над гэтым пытаннем, я пакуль для сябе так і вызначыў, што нават і падтрымліваць публічна нікога не бу-ду. Усё павінна быць сумленна. Народ павінен выбраць сабе кіраўніка сам, калі прыйдзе для гэтага час».

Прэзідэнта таксама папрасілі пракаменціраваць фразу, сказаную ў час аднаго з візітаў у Венесуэлу адносна яго малодшага сына Мікалая ад тым, што праз год будзе каму прадуючыя пачатую справу. «Я гэта вельмі добра пам’янтаю, і я адказна гэта сказаў. Прадаўцаж ж не значыць, што ўзяў руль кіравання і сеў у крэсла прэзідэнта. Такіх у нас, як малодшы сын Лукашэнка, — мільён, а можа быць, і больш, і яны будуць прадаўцаж тую справу, якую Лукашэнка некалі пачаў», — падкрэсліў Прэзідэнт.

«Галоўны вынік нашай — Лукашэнка і яго калег — работы, што мы ўпершыню ў гісторыі ўжо два дзесяцігоддзі жывём у незалежнай дзяржаве. Мы стварылі ўсе атрыбуты гэтай дзяржавы, — адзначыў Прэзідэнт. — Пры гэтым выраслі многія пакаленні, і вырастуць такія, як малодшы сын Лукашэнка. І будзе магчымаць, будуць людзі, якія будуць прадаўцаж гэта. Я не меў на ўвазе, што малодшы сын, якому я перадам уладу», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы таксама адзначыў, што не хачець быць, каб яго сын Мікалай пайшоў у палітыку. «Ён наеўся ўжо ва ўзросце васьмігадоваым гэтай палітыкі — ад бацькі ён гэта ўбачыў, у яго нават такае жадання ў дзяцінстве не было і няма, што воес у мяне тага прэзідэнт, я таксама буду прэзідэнтам. Ні ў якім выпадку. Я нават на гэту тэму дома не раз-маўляю. Гэта не дзіцячыя рэчы, — завіў Прэзідэнт. — Што датычыцца дарослых сыноў, дык яны мне прама гавораць: «Тата, мы наелься твайго прэзідэнцтва». Таму ў нас няма гэтых размоў аб перадачы ўлады. Я і ўвогуле не вяду сёння размовы аб тым, што я некаму павінен уладу пе-радаваць, і не рыхтую чалавека, якому я павінен перадаць уладу. Народ павінен вызначыцца ў канкурэнтнай барацьбе», — дадаў Прэзідэнт.

У МІНСКУ ВІЗНАЧЫЛІ ЛЕПШЫХ ЖАНЧЫН КРАІНЫ

Ужо ў пяты раз у Бела-русі праводзіць конкурс «Жанчына года». Яго мэта — ацэнка ролі жан-чын у развіцці сучаснага грамадства. Ідэя правя-дзення належыць Бела-рускаму саюзу жанчын, прычым яна атрымала падтрымку і Прэзідэнта краіны. Сёлета лепшых прадстаўніц прыгожага полу спецыяльнае журы выбрала ў 11 намінацы-ях. А ўрачыстая цырымо-нія ўзнагароджаных ад-былася ў «Мінск-Арэне».

— Беларускі саюз жан-чын аб’ядноўвае 192 тысяч удзельніц. Але да рэспублі-канскага этапу конкурсу да-ралася толькі 61 з іх, прайшоўшы праз раёныя, гарадскі і абласны этапы, — па-ведаміла старшыня гэтай арганізацыі На-дзэя Ермакова. — Адна з павінна за трох крывітэрных. Канкурсанты павінны дасяг-нуць пэўных вышын у грамадскім жыц-ці і прафесійнай дзейнасці. І, вядома ж, мець шчаслівую сям’ю. І толькі лепшых з лепшых чакалі галоўныя ўзнагароды пе-раможцаў конкурсу — хрустальныя ста-туэткі, а таксама падарункі.

Цяжка знайсці той бок паўсядзённага жыцця, дзе ё не вызначыліся нашы жанчы-ны. Гэта і кіраўніцтва працоўнымі калекты-вамі, і грамадская дзейнасць, і дабрачын-насць, і паспяхоўны дэбют у бізнэсе… Але самая незвычайная намінацыя — «Жан-чына-легенда».

— Сёлета былі абраны адразу чатыры пераможцы ў вышэйзгаданай намінацыі. Гэта жанчыны, якія прайшлі доўгі працоўны шлях і якіх сёння ведаюць ва ўсёй краіне, — лічыць старшыня Беларускага саюза

■ Сумная дата

Боль застаецца ў сэрцы

У Верхнядзвінску ў гэтыя дні ўшаноўваюць памяць загінулых падчас карнай аперацыі «Зімовае чараўніцтва». Асвейская трагедыя стала адной з самых сумных старонак Вялікай Айчыннай вайны.

Роўна 70 гадоў таму ў лютым-сакавіку 1943 год нацысты правалі на тэрыторыі беларускай Асвейскага, Дрысенскага (цяпер Верхнядзвінскі), Расонскага і расійскага Себежскага раёнаў найбуйнейшую карную аперацыю «Зімовае чараўніцтва», адну з самых жорсткіх і крывавых.

За 1,5 месяца карнікі практычна цалкам знішчылі на-сельніцтва Асвейскага і Вялікай часткі Дрысенскага раёнаў. Загінулі звыш 10 тысяч мірных жыхароў, было вывезена на прымусовыя работы больш за 6 тысяч чалавек.

Трагічным падзеям прысвечана сустрэча «Дыялог пака-ленняў», у якой бяруць удзел жыхары спаленых беларускіх вёсак, якія цудам выратаваліся, кіраўнікі месцовых органаў ўлады, прадстаўнікі раённых дзяржаўных і грамадскіх ар-ганізацый, Беларускага фонду міру, Нацыянальнага ар-хіваў Рэспублікі Беларусь, супрацоўнікі Расійскага фонду садзейнічання актуальным гістарычным даследаванням «Гістарычная памяць».

Удзельнікамі мерапрыемства сталі таксама кіраўнікі берлінскага грамадскага аб’яднання «Кантакты-Контакты». Адным з асноўных напрамкаў працы гэтай арганізацыі з’яўляецца ўма-цаванне ўзаемарозумення паміж народамі, гісторыка-асвет-ніцкая праца, маральная і матэрыяльная падтрымка пацярп-ельных ад нацызму, якія не атрымалі кампенсацыйных выплат з Германіі. Дзякуючы гэтаму аб’яднанню на сёння ўжо больш за 200 жыхароў спаленых беларускіх вёсак Верхнядзвінскага раёна, якія выратаваліся, атрымалі грашовыя выплаты.

Падчас сустрэчы «Дыялог пакаленняў» адбылася прэзен-тацыя беларуска-расійскага зборніка дакументаў «Зімовае чараўніцтва»: нацысцкая зборная аперацыя ў беларуска-лат-війскім памежжы, люты-сакавік 1943» і электроннай базы «Беларускія вёскі, знішчаныя ў гады Вялікай Айчыннай вайны. 1941-1944 гг.», падрыхтаваных у рамках праекта «Павышэнне статусу выратаваных жыхароў спаленых бела-рускіх вёсак», які ажыццяўляецца Беларускам фондам міру і Нацыянальным архівам Рэспублікі Беларусь пры падтрым-цы германскага фонду «Памяць, адказнасць і будучыня».

Аляксандр ПУКШАНСКІ

«КАЛІ ЧАСУ НЕ ХАПАЕ, ЯГО ТРЭБА СКРАСЦЬ»

Што самае галоўнае падчас Вялікага посту

Якім чынам сучасны чалавек з яго высокім тэмпам жыцця і занятасцю можа наблізіцца да правільнага перажывання Вялікага посту? Што самае галоўнае трэба зрабіць або не зрабіць хрысціян-іну ў гэтыя 40 дзён да Вялікадня? З гэ-тым пытаннем мы звярнуліся да ўпаўна-важанага Беларускага Экзархата на су-вязях са сродкамі масавай інфармацыі протаіерэя Яўгена Свідзёрскага:

— Самым галоўным у праходжанні посту я бачу духоўнае кіраўніцтва. Калі сам толькі па-чынаў пасіцца, гэтага якраз мне больш за ўсё і не хопала. Наглядзячы на вялікае багацце духоўнай літаратуры, інфармацыю ў інтэрне-це пра тое, што і падчас посту неабходна і што нельга, усё ж такі ў кожнага чалавека сваё асабістае жыццё, у сувязі з гэтым ва ўсіх роз-ных шляхі праходжання посту. Бо ў кожнага з нас свая прырода, свае задаткі, свой харак-тар, свае праблемы. І калі мы жадаем нечага дасягнуць, то тут, безумоўна, трэба задаць правільныя вектары. Інакш чалавек можа нейкія агульняны нормы выканаць, але карысці яны прынесуць мала. У выніку можа адбыцца аха-ладжэнне да духоўнага жыцця. Менавіта ду-хоўнага кіраўніцтва не хопae многім людзям, якія альбо не маюць дастаткова часу, або не асцёсуюць неабходнасць такога кіраўніч-тва і пост праходзяць не ў Царкве.

Першы і апошні (Пакутны) тыдні Вялікага посту напоўнены асаблівым сэнсам тэкстаў набажэнстваў. Калі да іх не далучацца, то прасякнуцца мэтай посту і суперажываць па-дзеі, якія адбыліся падчас зямнога жыцця

У намінацыі «За ўдалы дэбют у бізнэсе» ўзнагароду атрымала Вольга Авер’янава.

жанчын Антаніна Морава. — Таму было б не зусім каротка дэяліць такія заслугі на нейкія асобныя часткі.

Таму і з’явіліся адразу чатыры намінац-іі. Адной з пераможцаў стала народная ар-тыстка Беларусі Тацяна Мархель. Зараз яна працуе вядучым майстарам сцэны ў Рэспубліканскім тэатры беларускай дра-матургіі. Мяркую, што лянота для жанчыны — найгоршы вораг:

— Шмат розных людзей сустрэла я на сваім акцёрскім вяку. І зрабіла для сябе выснову, што дзюўчыня, якая не працуе над сабой і паблагівае адносіцца да сямі, губляе сваю жаночкасць, — сказала на-родная артыстка.

Пачэсным званнем «Легенды» такса-ма былі ўдастоены старшыня Праўлення Мінскай гарадской арганізацыі грамад-скага аб’яднання «Беларускае таварыства інвалідаў» Людміла Калмыкова і дырэк-тар — мастацкі кіраўнік дзяржаўнай уста-новы культуры «Ансамбль танца, музыкі і

песні «Белыя росы», заслужаная артыстка краіны Вера Чычына. У гэтай намінацыі адзначылі і на-месніка генеральнага дырэктара па развіцці магілёўскага адкры-тага акцыянернага таварыства «Стужка» Ніну Пятрову.

Самай мужнай жанчынай Бела-рускі журы абрала оперупаўнаважа-нага аддзялення па наркантэрролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі ўпраўлення ўнутраных спраў Ба-бруйскага гарвыканкама Алену Ладзееву. Грамадскай дзейнасцю асабліва вызначылася старшыня прафкама ўнтарнага прадпрыем-ства «Віцебскаблгаз» Фрыда Та-лан. Між іншым, пераможку ў гэтай намінацыі журы давалося выбраць ажно з сямі кандыдатур.

Вышавецель дзіцячага дома сямейнага тыпу Першамайскага раёна Ба-бруйска Наталія Салодкая была прызнана лепшай у сваёй дабрачыннай дзейнасці. Жанчынай, найбольш адданай сваёй пра-фесіі, стала дырэктар сталічнай дзіцячай музычнай школы мастацтваў №10 імя Яў-гена Глебава, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі Тамара Куніцкая. А найбольшы ўклад у духоўнае адраджэнне нацыі, на думку журы, зрабіла мастацкі кіраўнік На-цыянальнага цэнтра музычнага мастацтва імя Уладзіміра Мулявіна, заслужаны дзеяч культуры краіны Святлана Стацянка.

Сярод жанчын, намінаваных па адзін-цаці катэгорыях, можна было сустрэць не толькі дзеячаў культуры, але і прадстаўні-коў ўлады, кіраўнікоў арганізацый, прад-прымальнікаў, вучоных. Усе яны, нягледзя-чы на занятая ў гэтым конкурсе выніковае месца, паспяхова нсуць высокую працоў-ную і духоўную місію на карысць свайго народа, сваёй Айчыны.

Валяр’ян ШКЛЕННІК

БЕЛАРУСКІ ІНТАРЭС У ІНДАНЕЗІІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Ёсць перспектывы для паставак беларускай тэхнікі, асабліва кар-ёрных самазвалаў, грузавікоў і трактароў. Карыстаецца нядрэнным попытам у інданезійцаў беларуская шынная прадукцыя. Асаблівы ін-тарэс у Беларусі ёсць і да супрацоўніцтва ў сферы паслуг. Улічваючы велзарную адлегласць паміж краінамі, менавіта экспарт паслуг можа стаць найбольш высокапрыбыткавай сферай для маштабнага прыходу Беларусі на гэты рынак. Як паказаў вопыт Венесуэлы, падставы для такіх перспектыв ёсць.

Акрамя беларускага экспарту ў Інданезію, гэта краіна цікавая нам і як перспектывны інвестар у праекты на тэрыторыі Беларусі. У прыватнасці, уяву інданезійскіх бізнэсменаў ужо прыцягнула наша сельская гаспадарка. Інвестары прапаноўваюць праекты па ўкла-дданні сродкаў у малочную прамысловасць і вытворчасць макаронных вырабаў. Частка вырабленай прадукцыі можа пасля экспартавання ў Інданезію, стаўшы важным аспектам забеспячэння харчовай бя-пекі гэтай краіны.

Адным з ключавых момантаў, што выклікаюць асаблівы інтарэс Беларусі да Інданезіі, з’яўляецца членства гэтай краіны ў Асацыя-цыі краін Паўднёва-Усходняй Азіі (АСЕАН). У рамках гэтай аргані-зацыі дзесяць дзяржаў рэгіёна выводзяць свае адносіны на новыя палітычны і эканамічны ўзровень, і сакратарыят яе размешчаны ў сталіцы Інданезіі Джакарце. Насельніцтва краін АСЕАН складае больш як 600 млн чалавек, а ВУП перавышае 3 трыльёны долараў. Інданезія можа стаць для Беларусі трамплінам для ўваходу бела-рускіх тавараў і паслуг на рынкі іншых краін арганізацыі. У сваю чаргу, інтарэс Інданезіі да супрацоўніцтва з Беларуссю, сярэдняй па памеры еўрапейскай краінай з невялікім па мерках Інданезіі насельніцтвам, расце па меры стварэння новых структур у рамках еўразійскай інтэграцыі. Наўняўнасць амбіцыйных планаў у інданезійска-га кіраўніцтва па развіцці эканомікі краіны мае на ўвазе пошук новых рынкаў збыту. Найбуйнейшага па тэрыторыі на планеце інта-грацыйнага прастора ў рамках Мыйтнага саюза і Адзінай эканамічнай прасторы з ВУП у 2,5 трыльёна долараў і насельніцтвам амаль у 170 мільянаў чалавек выглядае для Інданезіі вельмі прывабна. І Бела-русь пастараецца стаць для Інданезіі важным элементам будучага супрацоўніцтва з Мыйтным саюзам як па лініі самой Інданезіі, так і па лініі АСЕАН.

Нядрэнным перспектывы ёсць у Беларусі і Інданезіі і да супра-цоўніцтва ў рамках Руху недалучэння. Наглядзячы на тое, што тут у асноўным існуюць магчымасці ў рамках палітычнага, а не эканамічнага супрацоўніцтва, і яны з’яўляюцца для нас не лішнімі. Разам з ростам эканомік краін, якія ўваходзяць у гэтую арганізацыю, павялічваецца і патэнцыял палітычнага ўплыву краін-удзельніц.

Сяргей КІЗІМА, загадчык кафедры міжнародных адносін Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, доктар палітычных навук.

■ Асабістае

Чын даравання ў каледжаральніцы Свята-Духаўмы саборы горада Мінска 17 сакавіка 2013 года.

Яшчэ 40 хвілін таму я не змагла б напісаць гэты матэрыял. Маю душу раз’ядала атрута крывіўды і адчаю. У Дараваляню нядзё-лю ўстала з думкай, што ні ў аднаго не буду прасіць праба-чэння. Што толку казаць «да-руй», калі ты вінаваты перад чалавекам самім фактам свай-го існавання. «Прабач, дарагі, што ажаніўся са мною, бо я, падобна, не тая жанчына, якая табе патрэбна». Толькі такое «прабачэнне», напоўненае гор-кім папракам круціцца ў маёй галаве на працягу нядзелі. І са-праўды, нікому не пазваніла,

ТУРЫСТАЎ ПРЫВАБЛІВАЕ ГЛЫБІНКА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Усяго ж аграсядзібы летась прынялі 185 тысяч людзей. Лідарамі па прыёме гасцей сталі Мінскі і Лагойскі раёны. У той жа час сельскіх турыстаў замала было ў Капыльскім, Смалаявіцкім, Клецкім, Стара-дарожскім і Чэрвеньскім раёнах. Як лічыць начальнік аддзела ар-ганізацыйнай працы, адраўляльнай насельніцтва і турызму ўпраўлення фізічнай культуры, спорту і турызму Мінаблвыканкама Інга Малашке-віч, гэтыя перакосы трэба згладжаць аж мага хутчэй.

А на гэтым шляху ўзнікаюць свае перашкоды. І першая склада-насць — фінансавая. Так, у 2009 годзе крадцыты на развіццё гаспадарак атрымалі 37 сядзіб, а воеь у мінулым годзе пазычыць грошы ў банках змаглі толькі дзесяць. Звязана гэта з патрабаваннямі банкіраў да сумы штомесячнага заробку заяўнікаў, які ў сельскай мясцовасці вельмі высокім назваць не выпадае. І таму на крэдыт прэтэндаваць цяжка. Тым не менш цяпер у Беларусі працуюць 1775 сельскіх сядзіб. А іх сумарная выручка склала летась 44 мільярд рублёў, павялічыўшыся ў параўнанні з папярэднім годам у два разы. Нейкую долю тут адгралі інфляцыйныя працэсы. Але і асартымент паслуг сядзіб павялічыўся, гэта заўважна. Калі раней шмат турыстаў праводзілі ў такой сядзібзе адну-двае ночы, то зараз усё больш людзей прыязджаюць туды на адпачынак ужо на тыдзень, а то і болей. А гэта адбываецца ў многім за кошт таго, што шэраг сядзіб аб’ядноўваюцца і ствараюць кластары. Гэта значыць, што ту-рыст можа атрымаць усе паслугі ў адным раёне — размясціцца, наведаць крамы, кавярні, музеі, культурныя мерапрыемствы. І канкрэзна ў такім бізнэсе толькі павялічваецца, за мінулы год на карце краіны з’явілася 275 новых аграсядзіб, што адбываецца і на цэнах, і на якасці паслуг.

Пакуль што адкрытым застаецца пытанне аб сертыфіка

■ Вяртанне

ІХ НАРЭШЦЕ ВІТАЕ ЗЯМЛЯ!..

Экіпаж транспартнага палатуемага карабля «Саюз ТМА-06М» у складзе камандзіра, трэцяга беларускага касманаўта Алега Навіцкага (Раскосмас), бортінжынераў Яўгена Тарзлікіна (НАСА) і Кевіна Форда (НАСА) паспяхова вярнуўся на Зямлю.

...Мы з неярпліваасцю чакалі гэтага дня — 15 сакавіка, на які было прызначана іх прызямленне.

Значна, што загадзя афіцыйнай інфармацыі да гэтай падзеі з'яўлялася ў сёвейце не шмат. Але што-нішто падалося цікавым. Напрыклад, паведамленні карэспандэнту ІТАР-ТАСС са спецыяльнай прэс-службы Цэнтральнай ваеннай акругі, з якіх я даведваўся, ў аператыўна на эвакуацыі экіпажа касмічнага карабля «Саюз ТМА-06М» з казахстанскага стэпу міркуецца задзейнічаць больш за 250 вайскоўцаў, 14 верталётаў Мі-8, 4 самалёты Ан-26 і 6 спецыялізаваных пошукава-выратавальных машын. Асобна паведамлялася, што ўдзел у пошукава-выратавальных забеспячэнні прызямлення спецыяльнага апарата павінны ўзяць... тры жанчыны-парашутыстыкі — Юнона Сачава, Ганна Канарская і Галіна Паўлава. Яны — вайскоўцы па кантракце, малодшыя сяржанты.

Як паведаміў карэспандэнту ІТАР-ТАСС начальнік пошукава-выратавальнай і парашутна-дэсантант службы другога камандавання Ваенна-паветраных сіл і супрацьпаветранай абароны Цэнтральнай ваеннай акругі Рыгор Мелехаў, «спуск капсулы займе 10-12 хвілін. Да вышыні 3,5 кіламетра яе «вядуць» самалёты, а затым суправаджаюць верталёты. Дзякуючы сучасным сродкам сувязі месца прызямлення капсулы разлічваецца з высокай дакладнасцю. Памылка можа быць у 200-300 метраў. Пры пазаштатнай сітуацыі радыус пошуку пашыраецца да 450 кіламетраў».

...Дзень напружанага мэркаванага прызямлення Алега Навіцкага з калегамі прынёс абсалютна нечаканую інфармацыю: іх пасадку могуць перанесці на суткі, бо ў разліковым раёне Казахстана — складаныя ўмовы надвор'я. Гэта, паводле паведамленняў інфармацыйных агенцтваў, — 100-працэнтная вільготнасць, тэмпература паветра — 0 градусаў Цэльсія,

запоўнены трывогай за блізкай, знаёмых і зусім незнаёмых — за ўсіх, хто апынуўся ў снежным палоне, пра што аператыўна паведамлялася ў сёвейце... Так неўпрыкмет надыйшла і раніца суботы, 16 сакавіка. Да прамой трансляцыі спуску падключаюцца ў 5.30. Даведваюцца, што прыкладна ў 23.32 па беларускім часе зачынілі пераходныя люкі паміж караблём «Саюз ТМА-06М» і Міжнароднай касмічнай станцыяй, у 2.43 ночы адбылася адстыжка. І амаль тры гадзіны спускальны апарат быў у вольным палёце. На пачатку шостага спрацавалі тармажныя ўстаноўкі. Планава ад карабля аддзяліліся бытавыя і прыборна-агрэгатныя адсекі. Спускальны апарат увайшоў у шчыльнае слаі атмасферы.

Да капсулы, якая стаіць на днішцы (а па словах спецыялістаў — на ім ляжыць), набліжаюцца выратавальнікі, ставяць над ёй зорную канструкцыю і пачынаюць адчыняць люк, а затым — падмаць адтуль экіпаж. І калі першы касманаўт паварочваецца тварам на камеру, бачу фірменную ўсмешку Алега Навіцкага. Жывы!!!

...Надходзіць самы складаны этап для экіпажа. Яны адчуваюць вялізны перагрузкі (у чатыры ўласныя вагі), а вакол спускальнай капсулы ўтвараецца плазма тэмпературай да дзюх тысяч градусаў! Менавіта на гэтым этапе губляецца сувязь з Зямлёй. Таму мы адчувалі сябе ніякавата, калі некалькі разоў запар гучалі выклікі «Казбёкі» — ЦУПу Масквы... а ў адказ... цішыня. Шчыра скажу: было доволі страшна.

Хвіліны, хвіліны, хвіліны чакання... Яны, здавалася, цягнуліся і цягнуліся. У 5.52, калі капсула прайшла плазма, над ёй раскрыліся выцяжны парашуты, а затым — і асноўны. Аднак заканчваецца. 6 гадзін 06 хвілін па беларускім часе. Абуленне. Цішыня. І, нарэшце, такі чаканы надліг на вялікім экране Цэнтра кіравання палётам: «Ёсць пасадка!». Там — алгадыменты родных, блізкіх, гацей, карэспандэнты. Ну, а нам калі маніторы можна выдыхнуць...

радасі. Па прапоне стрыечнага брата Алега Ігара Навіцкага яна ўсю ноч назірала за важным этапам у жыцці свайго старэйшага сына. Бачыла ўсё — ад пераходу экіпажа ў карабель і закрыцця люкаў, што аддзяляюць яго ад МКС, да самога прызямлення. Сказала, што вельмі задаволена гэтым. І, вядома, крыху супакоілася. Пасля заканчэння каранціну для касманаўтаў (а можа, нават і раней, калі не вытрымае доўгага чакання) Валлянціна Эдуардаўна паедзе да Алега. І, нарэшце, зможа абняць яго — пасля некалькіх месяцаў стасункаў толькі па тэлефоне ды на трох прыватных сеансах сувязі ў падмаскоўным Каралёве.

Гляджу ў запісе каментарый спецыялістаў. Кіраўнік Федэральнага касмічнага агенцтва Уладзімір Пялюкін заўважае: — Усё ў гэтым палёце было штатна. Двое касманаўтаў з экіпажа ўвогуле першы раз ляцелі (Алег Навіцкі і Яўген Тарзлікін. — С.А.). Але ўнутраная аўра ў іх такая... Гэта сапраўды дружная каманда. Вы бачылі, з якім задавальненнем яны вярнуліся і колькі жыццёвай энергіі ў кожнага з іх. Я думаю, іх яшчэ чакае вялікая будучыня — касмічная!

...Наступныя чаканыя кадры — прызямленне экіпажа на аэрадроме Чкалаўска і іх сустрэча з роднымі і блізкімі. Знайшоўшы не надта выразны сюжэт у інтэрнэце, гляджу больш поўны ўвечары ў беларускіх навінах. Назіраю, як Алегу Навіцкаму з самалёта (спецборт з Казахстана) дапамагае спускацца, моцна трымаючы пад руку, Геннадзь Падалка — камандзір экіпажа, якога дубіраваў Алег Навіцкі. І бачу, як майму аднакласніку ніякавата пакуль адчуваць на сабе зямную гравітацыю. Таму ізноў не магу стрымаць слёз — другі раз за дзень. Думаю, жанчыне гэта даравальна...

...Навіскаўшы Алегу некалькі SMS, рызкую патэлефанаваць у нядзелю ўвечары. Не для эксклюзіўнага інтэрв'ю, вядома. Для мяне больш важнай сярэбрускі стасункі. Няхай мой аднакласнік набіраецца сіл. Проста вельмі захачаўся пачуць яго голас, пераканана ў тым, што ўсё ў адноснам парадку. І як гэта прыемна, што ён такі бадзёры! Не ўтойваю радасных эмоцый! Як сапраўдны мужчына — мужны, стойкі і трывалы — Алег практычна на ўсё мае пытанні адказвае: «Нар-

МАСЛЕНІЦА... З ЛАПАТАЙ

(Заканчэнне. Пачатак на 1 стар.)

На жаль, немагчыма расказаць пра ўсіх, хто трапіў у гэтыя дні ў поле зроку майго «фотавока» як непасрэдны ўдзельнік на прыборы снегу, аднак хоць пра некаторых з іх паведамлю.

Напэўна, і маленькі хыбар сталіцы Кірыл Шафаловіч (на фота зверху), катаючы па двары свайго гурэвічскай каманды, уяўляў сабе сапраўдны ўдзельнік ліквідацыйнага наступстваў стыхіі, якую яму, дарэчы, давялося перакачыць у кватэры з адключанай электрычнасцю. А чым ён горшы за старэйшых памочнік, гэта ж таксама і яго двор?!

Абсалютна не наракаючы на лёс, невядлікі надбаў-

кі за прыбіранне снегу і на тое, што на дварэ — Масленіца, весела раскідвалі снег работніцы «Зелянобуды» сталічнага Кастрычніцкага раёна Валлянціна Афіцэрава, Наталія Гук, Тамара Міхайлава (на фотаздымку) і Марыя Крутая. Іх накіравалі на расчыстку дарожак у мікрараёне Чкалаўскі. «Зіма ёсць зіма, а справу трэба заўсёды рабіць сумленна», — казалі гэтыя ўдарніцы на снегавым фронце.

Здавалася, зусім без страху хадзіў па самым што ні ёсць краю дахаў рабочы ЖЭС-34 Цэнтральнага раёна сталіцы Валерыі Азарыў. Не проста хадзіў — збіваў з дахаў снегавыя пласты, каб, барані Божа, яны не зваліліся каму на галаву.

ДАСТАЎЛЯЛІ ЦЯЖАРНЫХ, ЗАБЯСПЕЧВАЛІ ГАРАЧЫМ ХАРЧАВАННЕМ

У пятніцу ў 18.45 у Маскоўскім раёне сталіцы абрынуўся навес крытай аўтастанкай плошчай тысячы квадратных метраў, разлічанай на 82 машына-месцы, размешчанай на ўнутрыдваровай тэрыторыі атэля «Мінск» на праспекце Незалежнасці, 11.

У выніку былі пашкоджаны 22 аўтамабілі, а таксама быў дэфармаваны ўчастак газавога трубаправода, які сілкаваў газавую кацельню атэля. Парушэння падачы цэлагаабеспячэння не было. Пацярпелых — таксама.

Брыгадай экстраннай медыцынскай дапамогі Мінскага гарнізона МНС з мікрараёна «Сокал» у пятую гарадскую клінічную бальніцу для прыняцця экстранных родаў былі дастаўлены дзве цяжарныя жанчыны (з тэрмінам цяжарнасці 38 і 37 тыдняў), а таксама дастаўлена сям'я з нованароджаным дзіцем (4 дні) у дзіцячы хірургічны цэнтр.

Для прыёму кіроўцаў і пасажыраў, якія аказаліся ў заторы на тэрыторыі Фрунзенскага раёна, быў арганізаваны пункт прыёму на базе СШ №42 па вуліцы Нёманскай, у тым ліку вырашана пытанне з забеспячэннем гарачым харчаваннем у адкрытым акцыянерным таварыстве «Азаронне».

У Заводскім раёне была арганізавана дастаўка гарачага харчавання ў раён заторы на 14-м кіламетры Магілёўскай шашы. Былі разгорнуты пункты часовага прыёму насельніцтва на базе дзіцячых дашкольных устаноў №530 і №166, сярэдніх школ №186 і №210. У Цэнтральным раёне для разлічэння грамадзян з забеспячэннем гарачым харчаваннем былі разгорнуты пункты часовага прыёму насельніцтва на базе гасцінічнага комплексу «Юбілейны» (да 55 чалавек), гасцініцы «Планета» (да 50 чалавек), гасцініцы «Вікторыя» (да 50 чалавек), атэля «Еўропа» (да 100 чалавек). У Першамайскім раёне ва ўзаемадзеянні са 120-й брыгадай Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь і аддзелам гандлю адміністрацыі Першамайскага раёна была арганізавана дастаўка гарачага харчавання ў раён заторы ў кірунку Кургана Славы.

ЦЯГНІКІ ХОДЗЯЦЬ ПА РАСКЛАДЗЕ

На Беларускай чыгуны забяспечана бяспека руху.

З 8.00 16 сакавіка пазней раскладу прайшлі два міжнародныя цягнікі (на 8 хвілін), шэсць цягнікоў рэгіянальных ліній (ад 9 да 55 хвілін) і пяць цягнікоў гарадскіх ліній (ад 6 да 22 хвілін). На 13.00 таго ж дня рух цягнікоў быў адноўлены згодна з раскладам. Затрымы ў руху адбыліся выключна з-за тэхналогіі ручной ачысткі асобных стралачных пераходаў ад снегу, паведамлілі ў прэс-цэнтры Мінтранса.

ДАРОГІ: ЗАТОРЫ БЫЛІ ЛІКВІДАВАНЫЯ ДА РАНКУ НЯДЗЕЛІ

Па звестках на 8.00 18 сакавіка праезная частка рэспубліканскіх дарог была практычна цалкам ачышчана ад снегу па ўсёй тэрыторыі краіны, паведамлілі ў прэс-службе Мінтранса. Намаганні дарожных службаў былі скаанцэнтраваны на ачыстцы ўзбочын, аўтобусных прыпынкаў, пешаходных дарожак, пляцовак адпачынку.

Цыклон «Хаўер», які прайшоў над тэрыторыяй краіны 15-16 сакавіка, істотна абцяжарыў дарожны рух. Найбольш складаная абстаноўка назіралася ў межах Мінскай, Магілёўскай і Брэсцкай абласцей. Тут з-за дарожна-транспартных здарэнняў і перакідання снегу былі зафіксаваныя заторы і перарывы ў руху. На рэспубліканскіх дарогах яны былі ліквідаваны да ранку 17 сакавіка. У «пільвава» часы на рэспубліканскія сетцы дарог было задзейнічана каля 1,2 тысячы аднак спецыялізаванай тэхнікі. Акрамя ўласнага парка снегазачышчальнікаў і пескасолерамеркавалінікаў для ачысткі пакрыцця прыцягвалася тэхніка старонніх арганізацый. Усяго за выхадныя дні для апрацоўкі пакрыццяў рэспубліканскіх дарог было зрасходвана каля 20 тысяч тон супрацьлаледных матэрыялаў.

Дэпартамент «Белаўтадар» звяртаецца да карыстальнікаў дарог з просьбай быць гіданымі і адцярожанымі, выбіраць хуткасны рэжым, адэкватна дарожным умовам. У выпадку прэтэнзій да іх грамадзянам ражамандавана звяртацца на тэлефон 125 — адзіны нумар дарожных дыспетчарскіх службаў арганізацыі дэпартаменту «Белаўтадар».

А ГОМЕЛЬШЧЫНУ ЗАЛІВАЛА...

Месечная норма ападкаў (каля 25 мм) у выглядзе мокрага снегу з дажджом за мінулы чввер выпала ў Брагіне і Хойніках. Увогуле на тэрыторыі Гомельшчыны адзначаліся моцныя дажджы ў і сярэднім па рэгіёне за адны суткі выпадкі ад 13 да 23 мм ападкаў.

Па інфармацыі Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС, з 14 па 17 сакавіка на тэрыторыі вобласці былі зафіксаваны факты парушэння ўмоў жыццяздзейнасці людзей у Гомелі і 13 раёнах вобласці. Даждавымі водамі былі падтоплены 21 падворак, 2 сутарэнні ў шматкватэрных жылых дамах і 8 — у прыватных, 3 участкі дарог. Мярнуцы цыклон аб'ястоўчы 52 населеныя пункты, 121 трансфарматарную падстанцыю, 20 малочных фермаў, 2 школы, 2 кацельні. Супрацоўнікі МНС, ЖКК і іншых службаў аператыўна ліквідавалі ўсе наступствы стыхіі. Па інфармацыі ДАІ, на аўтадарогах Гомельскай вобласці дарожна-транспартных здарэнняў, масавых заторы і парабояў у руху транспартных сродкаў не зарэгістравана.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

НЕ ДАЕХАЎ ХЛЕБ, СПАЗНІЛІСЯ ГАЗЕТЫ

На Брэсцкай аўтамагістраля «Хаўер» бушаваў з меншай сілай, чым у іншых рэгіёнах рэспублікі. Але і тут ён паспеў паказаць свой нораў. Некалькі гадзін была перакрыта траса М1 на выезде з абласнога цэнтра. На такую вымушаную меру супрацоўнікі ДАІ пайшлі з-за таго, што бачнасьць на дарозе складала ўсяго некалькі метраў, пачалі наступіць першыя сігналы аб аварыях. На памянай галоўнай транспартнай артыі краіны ўтварыўся затор пад Баранавічамі, там часова спынілі рух. Па гэтай жа прычыне ўпершыню за некалькі апошніх дзесяцігоддзяў суботня рэспубліканскія газеты брэсцкія чытачы атрымалі ў панядзелак.

Непагадзя парушыла планы многіх. Напрыклад, брэсцкая дэлегацыя не трапіла ў Мінск на конкурс «Жанчына года — 2012». У школах вобласці не адмянілі суботня заняткі і факультатывы, на што многія бацькі наракалі. Дзе-нідзе дзецям няпроста было дабрацца да школы з-за снежных заносаў. А вось у нядзелю ў абласным цэнтры гулялі «Масленіцы» і праводзілі зіму.

У панядзелак у абласным ўпраўленні МНС сабралі ўсю інфармацыю аб наступствах стыхіі. Паводле слоў кіраўніка прэс-службы Сяргея Машнова, за суткі з ранку 15 да ранку 16 сакавіка падраздзялення МНС даялосы больш за 30 разоў выязджаць на даламогу тым, хто на машыне не мог выбарацца са снегу. Асабліва шмат такіх выпадкаў зафіксавана ў Ганцавіцкім раёне. Ратавалі машыны раіспажываюся з хлеба. Каля вёскі Куківа захрас рысавы аўтобус з 20-ю пасажырамі, а ў раёне Агарэвіч гэтага ж раёна заселі ў снезе пяць легкавых машын.

У Пінску спатрэбілася дапамога ажно трыццаці легкавікам. А ў Мясцовічэ Пінскага раёна ў снежным палоне апынуўся аўтобус з 24 пасажырамі.

На жаль, не абыйшлося без цяжкіх наступстваў. У цэлым за суткі на дарогах вобласці адбылося больш за сто аварыяў, што ў пяць разоў больш за сярэднія паказчыкі гэтай пары. У ДТЗ загінулі два чалавекі, шасцёра атрымалі раненні.

Як паведамлілі ва ўпраўленні МНС, за выхадныя дні адноўлена падача электраэнергіі ва ўсіх вёсках, якія засталіся без свету. Вядзецца расчыстка снегу. А ў Пінскім раёне наступствы цыклону ўстанавілі з дапамогай выбухаў. 15 сакавіка была падтоплена вёска Парэ. У вадзе аказаліся чатыры падворкі. Вада пайшла на вёску, бо ў раёне аднаго з нізкавольтных мастоў на Прыпяці ўтварыўся затор. Спецыялісты Пінскага цэнтра рэспубліканскага атрада спецыяльнага прызначэння лёд узарвалі, і вада сышла ад падворкаў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

■ Выпрабавана на сабе

ПРАЗ БУРАН І ЗАВЕЮ

У той дзень, калі цыклон «Хаўер» бушаваў у Беларусі, я сабралася ехаць на сваю малую радзіму — гэта за 180 кіламетраў ад Мінска. Маці была супраць, казала, што падзея, дзеля якой я збіралася ў дарогу, таго не варта. Але я ўжо не хацела мяняць планы. Выглянуўшы ў акно, падумаў, што да вечара распагодзіцца, і пачала збіраць сумку.

Калі паехала ва ўніверсітэт на заняткі, буран не сціхаў. Да вечара надвор'е яшчэ пагоршылася. А маці зноў па тэлефоне папярэдзіла: лепш застацца ў Мінску! Запэўніўшы, што ўсё будзе добра і нават крыху пакрыўдзіўшыся на тое, што мяне дома не хочучь бачыць, пайшла на аўтобусны прыпынак. Чакаю маршрутку. Навокал — калона тралейбусаў, што захраслі ў снезе, натоўп людзей, якія не ведаюць, чым дабрацца дамоў, і мяце-мяце...

А я, стаячы па калена ў снезе і не адчуваючы пальцаў рук, працягваю чакаць маршрутку, якая спазніецца. Нарэшце, спынілася, доўгачаканая. Замест патрэбных 17.05 выехала ў 17.35. Плохушыўшы ў крэсла, з палёгкай уздыхнула: гадзінкі 3 — і я буду дома.

Праз некалькі хвілін усведамляю, што паспяшалася з гэтай надзеяй я відавочна: па Мінску маршрутка рухалася з хуткасцю пешахода. На гродзенскую трасу трапілі праз паўтары гадзіны (замест звычайных 15-20 хвілін).

Выехаўшы за межы горада, здавалася, што самае страшнае скончылася. «Зараз маршрутка набярэ хуткасць — і праз гадзіны дзве максімум мы дома», — спысаліся падзіліцца навіной пасажыры па тэлефоне з роднымі.

Не кажы гоп... Ад'ехаўшы 30 кіламетраў ад Мінска, маршрутка спынілася. Думалі, вадзіцель зніжае хуткасць з-за ўмоў надвор'я. Але дзе там. Наперадзе чакала сапраўдная стыхія — 10-кіламетровы затор, які рос як даўжыня, так і ў шырыню. Абганячы адзін аднаго, кіроўцы стварылі затор у 6 разоў, пакінуўшы невялікі праезд для сустрэчных машын. У некаторых нават пачалася паніка: наперад рух прыпыніўся і вярнуцца ў Мінск ужо немагчыма... Нічога не заставаўся рабіць, як сядзеш і чакаеш, пакуль сітуацыя не высветліцца.

Праз некаторы час стала вядома, што стаям мы, бо наперадзе адбылася аварыя, у выніку якой дзве фуры перагарадзілі дарогу.

Пакуль вызвалілі праезную частку, прайшло 3 гадзіны. І толькі тады машына кранулася. Аднак не надоўга. Праехала некалькі метраў — і зноў спынілася. На гэты раз транспартны паток стаў з-за намеценых гурбаў. Машыны буксавалі. Людзі не стрымлівалі эмоцый: колькі яшчэ будзем стаяць? Многіх хваляваў ужо не столькі сам працэс чакання, а тое, што не было магчымасці нават выйсці на двор: замятала і збівала з ног. Тое, што ў той дзень у мяне быў час толькі паснедаць і, зразумела, я была галодная, мяне хвалявала менш за ўсё. З'явілася надзея на выратаванне, калі праз акно ўбачылі вялікія расчышчальныя машыны.

Толькі крануліся і зноў сталі... Ужо 7 гадзін у маршрутцы! Гадзіна ночы. Тэлефон разрываецца: сябры пытаюцца, як даехала, бацькі — дзе прапала? Нарэшце, машыны патроху пачалі праязджаць наперад. Выехалі і мы на расчышчаную бульдозерамі калію. Паехала! Тэлефонны родным: «Не хвалойцеся, хутка буду!» Аказалася, за мной ужо едуць насустрэчу. Давялося прасіць здзіўленага вадзіцеля спыніцца на паўдарозе. Перасела да сваіх у машыну. А там — гарачая гарбата, цёплы плед... Няўжо ўсё скончылася?

...Тры гадзіны ночы. Нарэшце, прыехала. Я — дома. Кладу спаць з рознымі думкамі, адна з якіх прыемная — заўтра прачнуся на сваёй падушцы, паснедаю маім любімым блінчыкамі, якіх налячэ маці. Буран заціхне. І цяльня выхадныя будз з роднымі і блізкімі. Дык чаму ж не ехаць дахаты, нават у такое надвор'е...

Вераніка КАНОТА

дождж, які не спыняецца і не змярзае, хуткасць ветру 5-7 метраў у секунду. Усё разам, вядома, ускладняе работу авіяцыі. Але 14 сакавіка канчатковае рашэнне не прымалася. На Зямлі праводзіліся ўсе штатныя аператыўныя ўсе рыхталіся да сустрэчы экіпажа.

Паставіўшы будзільнік на ранні пад'ём, а дзятаяй гадзіне вечара дасылаю паведамленне ў сацыяльнай сетцы жанчыны Алега Юліі: «Што чуваць? Адкладваецца прызямленне ці не?» Яе адказ — рашэнне будзе прымаць камісія пасля апоўначы на маскоўскім часе. Прашу напісаць пра яго мне і кладуся спаць. Раніцаю кідаюся да камп'ютара, уключаю і... чытаю паведамленне ад Юліі Навіцкай: «Пасадка адкладзена на суткі».

Крыху цяпернае — і вось мы ўжо назіраем, як да капсулы, якая стаіць на днішцы (а па словах спецыялістаў — на ім ляжыць), набліжаюцца выратавальнікі, ставяць над ёй зорную канструкцыю і пачынаюць адчыняць люк, а затым — падмаць адтуль экіпаж. І калі першы касманаўт паварочваецца тварам на камеру, бачу фірменную ўсмешку Алега Навіцкага. Жывы!!! Ад пацучы палёгі проста плачу...

Яго ўсаджаюць у спецыяльнае крэсла, укутваюць. У месцы прызямлення, за некалькі дзясяткаў кіламетраў на паўночны ўсход ад казахстанскага горада Аркалы, па словах карэспандэнта, — мінус 7... туман, які, на шчасце, не вельмі замінаў знаходжанню капсулы выратавальнікамі. Праз некалькі хвілін з двух бакоў ад Алега размяшчаюцца Кевіна Форда і Яўгена Тарзлікіна, а якога з твару не сыходзіць усмешка. Бадзёрацца, стараюцца ўсімачка і Алег з Кевінам, што імкнучыся «занадваць» фотарафы.

Неабходныя медыцынскія замеры, зусім кароткая фотасясія... Чую, як карэспандэнт прапонуе: «Зараз у Цэнтры кіравання палётам і прамым эфіры вас бачаць родныя. Скажыце пару слоў, каб яны пачулі...» — «Усё цудоўна! Гарым жаданнем паўтарыць!» — бадзёра вымаўляе Алег Навіцкі. Літаральна пасля гэтага экіпаж на крэслах нясуць у спецтэхніку. Далей па плане — эвакуацыя са стэпу.

Дасылаю вінашвальнае SMS Юліі Навіцкай — і атрымліваю ў адказ: «Дзякуй!». Праз некалькі гадзін тэлефона маме Алега Валлянціна Эдуардаўна, таксама сардэчна вішную, пытаюся пра адчуванні. Яна не ўтойвае сваёй

Наперадзе ў Алега Навіцкага і Яўгена Тарзлікіна (іх калега амерыканец Кевін Форд паліцаў у Х'юстан) — доўгі перыяд пасляпалётнай рэабілітацыі. Спачатку — у Зорным гарадку, потым — у санаторыі. Шчыра жадаем нашаму трэцяму беларускаму касманаўту і яго экіпажу хутчэйшай адаптацыі да змяных рэалій, упэўненага адчування зямлі пад нагамі і, безумоўна, моцнага здароўя, радасці і гонару за зробленае, бадзёрасці, мужнасці і ўданы.

А мы, у сваю чаргу, вельмі гарнарыма табою, Алег, і чакаем у Чэрвені!

Святлана АДАМОВІЧ.
Фота з сайта Цэнтра кіравання палётам і інфармацыйных агенцтваў

ИЗВЕЩЕНИЕ

об открытом аукционе по продаже земельных участков в частную собственность в г. Кобрине и Кобринском районе Брестской области 25 апреля 2013 года в 11.00

Table with 7 columns: № лота, Адрес земельного участка, Целевое назначение земельного участка, Кадастровый номер, Площадь земельного участка, Начальная цена, Сумма задатка, Расходы по изготовлению документации и возмещение убытков, Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке.

* и расходы на публикацию извещения в СМИ
Организатор аукционных торгов – Кобринский районный исполнительный комитет.
Принимать участие в аукционе имеют право: граждане Республики Беларусь.
При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, предоставляет:
-здание, специализированное для металлургического производства и металлообработки (здание предварительной окраски деталей), инв. № 20029-2, площадь 208,8 кв. м, одноэтажное, кирпичное, 1966 года постройки;

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Минский городской территориальный фонд государственного имущества извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества (далее – аукцион) 19 апреля 2013 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

На аукцион выставляются имущество, находящееся в республиканской собственности, и имущество, находящееся в собственности ОАО «СТАНКОСТРОИТЕЛЬНЫЙ ЗАВОД им. С.М.КИРОВА», расположенное по ул. Красноармейской, 21 в г. Минске.
Отчуждаемое имущество представляет собой комплекс зданий и сооружений, расположенных в центральной части города Минска на земельном участке общей площадью 5,8759 га, ограниченном улицами Красноармейской, Первомайской, рекой Свислочь.
В состав имущества входят:
- подвальное помещение инв. № 20022-2, площадь – 194 кв.м, железобетонное, 1959 года постройки;

НАРОДСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность для строительства и обслуживания жилых домов

Table with 5 columns: № лота, Адрес, площадь земельного участка, кадастровый номер, Наличие инженерных сетей, Начальная цена (бел. руб.), Задаток (бел. руб.).

Примечание: лоты №№ 1, 2 расположены в водоохранной зоне вне прибрежной полосы реки Малиновка, лот № 3 – в водоохранной зоне оз. Кузьмичи, лот № 4 – в водоохранной зоне оз. Нарочь.
Аукцион состоится 19 апреля 2013 года в 11.00 в здании Народского сельского исполнительного комитета (актовый зал) по адресу: Мядельский район, аг. Нарочь, ул. Первомайская, 49.
Заявления на участие в аукционе принимаются с момента размещения извещения о проведении аукциона в рабочие дни с 8.00 до 17.00 по адресу: аг. Нарочь, ул. Первомайская, д. 49 (каб. 3). Прием заявлений заканчивается 16 апреля 2013 года в 17.00. Контактные телефоны: (8 01797) 46 153, 46 710.

ОАО «Лунинецлес»

Table with 2 columns: Вид экономической деятельности, Организация-правообладатель, Организация-владелец, Единича измерения, Адрес.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2013 года

Table with 5 columns: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 г., На 31 декабря 2010 г.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь–декабрь 2012 года

Table with 5 columns: Наименование показателей, Код строки, За январь–декабрь 2012 года, За январь–декабрь 2011 года, За январь–декабрь 2010 года.

ТЕХНОБАНК

Открытое акционерное общество 220002, г. Минск, ул. Кропоткина, 44
Уважаемые акционеры ОАО «Технобанк»!
Настоящим извещаем о проведении внеочередного Общего Собрания акционеров ОАО «Технобанк» в очной форме по решению Наблюдательного Совета ОАО «Технобанк» от 18.03.2013 (протокол №16) на основании собственной инициативы Наблюдательного Совета ОАО «Технобанк».
Дата проведения: 26 марта 2013 года.
Место проведения (адрес): г. Минск, ул. Кропоткина, 44, ОАО «Технобанк», 2-й этаж.
Регистрация лиц, имеющих право на участие в общем собрании: с 11.30 до 12.00 по месту проведения собрания при предъявлении документов, подтверждающих их личность (паспорт) и полномочия представителей акционеров (документ, подтверждающий полномочия руководителя юридического лица; доверенность).
Время проведения заседания: с 12.00 до 14.00.
Повестка дня Общего Собрания акционеров:
1. О внесении изменений и дополнений в Устав ОАО «Технобанк».
2. О локальных нормативных правовых актах ОАО «Технобанк».
3. О выкупе ОАО «Технобанк» акций собственного выпуска по требованию акционеров ОАО «Технобанк».
Предоставление для ознакомления информации (документов), подлежащей предоставлению при подготовке к проведению собрания, осуществляется в ОАО «Технобанк» по адресу: г. Минск, ул. Кропоткина, 44, на основании письменного запроса на имя Председателя Правления ОАО «Технобанк» лиц, имеющих право на участие в Общем Собрании акционеров и/или их уполномоченных представителей.
Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности № 11 от 31.05.2010, УНП 100706562.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Table with 2 columns: Наименование (описание) имущества, Место нахождения (адрес) имущества, Обременения, Место (адрес), дата и время проведения торгов, Справочная информация об организаторе торгов, Условия и порядок проведения торгов.

К сведению акционеров ОАО «Красный Октябрь»:

В повестку дня собрания, назначенного на 28 марта 2013 года, вносится дополнительный вопрос: «О внесении изменений в Устав Общества».
Наблюдательный совет ОАО «Красный Октябрь»
Справки по тел: (8 0212 52 55 70)
УНП 300003144

ВНИМАНИЮ КРЕДИТОРОВ ООО «Сегид»

ООО «Сегид» сообщает об уменьшении своего уставного фонда. Новый размер уставного фонда ООО «Сегид» составит 1 530 000 рублей.
За дополнительной информацией и для предъявления требований о досрочном погашении обязательств обращаться по адресу: г. Минск, ул. Русская, 4, пом. 136/24 и по телефону: (017) 335-04-79. УНП 191608887

МИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

19 апреля 2013 г. проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь в Минском районе

Table with 7 columns: № лота, Адрес земельного участка, Кадастровый номер, Площадь земельного участка, Целевое назначение, Инженерная инфраструктура, Расходы по подготовке документации (рублей), Начальная цена земельного участка (рублей), Задаток (рублей).

Порядок проведения аукциона определен Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и земельного участка в частную собственность или права заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.
Земельный участок предоставляется победителю аукциона (единственному участнику несостоявшегося аукциона) в аренду без проведения аукциона и без взимания платы за право заключения договора аренды.
Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами принимаются по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 8, каб. 227, по рабочим дням с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Последний день приема заявлений – 17 апреля 2013 года включительно.
К участию в аукционе допускаются: граждане, юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы (иностранное государство, объединение, международные организации, иностранные юридические лица, иностранные граждане, граждане Республики Беларусь, имеющие постоянное место жительства за границей, и лица без гражданства), консолидированные участники (два и более субъекта малого предпринимательства – индивидуальные предприниматели и/или микроорганизанизации), представителем Организатора аукциона в сроки, указанные в извещении на участие в аукционе, следующие документы:
заявление на участие в аукционе по установленной форме; документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;
иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;
иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;
представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданную в установленном законодательством порядке, при необходимости легализованную в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

Table with 7 columns: № лота, Адрес земельного участка, Кадастровый номер, Площадь земельного участка, Целевое назначение, Инженерная инфраструктура, Расходы по подготовке документации (рублей), Начальная цена земельного участка (рублей), Задаток (рублей).

■ Абмяркуем?

ЦІ ПАТРЭБНА ТУРМА Ў ЦЭНТРЫ ГРОДНА?

З гэтым пытаннем у «Звязду» звярнуўся наш даўні чытач, дацэнт Гродзенскага дзяржаўнага аграрнага ўніверсітэта, кандыдат тэхнічных навук Сяргей Ладуцька.

— Знаходжанне турмы ў цяперашнім месцы, у гістарычным цэнтры Гродна, побач з адным з прыгажэйшых будынкаў горада — Фарным касцёлам, а таксама старадаўняй аптэкай уяўляецца зусім не патрэбным. Тым больш што з-за спецыяльна гэта ўстановы ўзнікаюць заторы транспарту, нязручнасці для руху пешаходаў. Можна, ёсць сэнс вынесці турму за межы горада, а на яе тэрыторыі арганізаваць нейкі музей, пабудоваць гасцініцу і рэстаран альбо знайсці нейкае іншае карыснае прымяненне для гараджан і турыстаў? Мяркую, што гэта будзе ў інтарэсах і выкарыстання патэнцыялу гістарычнага цэнтры Гродна, і больш зручнага руху транспарту, пешаходаў, — лічыць Сяргей Мікалаевіч.

Фота Сяргея ЛАДУЦКА

Ужо даўно з'яўляюцца музейнымі комплексамі замак Святога Анёла ў Рыме, турма-музей «Кансержэры» ў Парыжы, «Алькатрас» у амерыканскім штате Каліфорнія. А ў чылійскім горадзе Талька былою турму вырашылі пераўтварыць у грамадскі цэнтр для ўсёй правінцыі — з пляцоўкамі для культурных, спартыўных, палітычных мерапрыемстваў, кавярнямі і паркам адпачынку.

Нават славуата Бутырская турма (Бутырка), не выключана, у перспектыве атрымае музейны статус. Такую прапанову нядаўна выказаў вядомы грамадскі дзеяч, адвакат Анатоль Кучарэна. На яго думку, у пабудаваным у XVIII стагоддзі будынку нельга стварыць патрэбныя ўмовы для ўтрымання людзей. Таму трэба пабудоваць новую турму, а на месцы Бутырки стварыць музейны комплекс.

Закапачаны гэтай праблемай і нашы суседзі-літоўцы. Планаўца да 2017 года вынесці за межы гарадоў турмы з цэнтру Вільнюса, Шаўляя і Панявёжыса. Напрыклад, у сталіцы Літвы Міністэрствам юстыцыі быў прыведзены грамадскі конкурс ідэй: якія аб'екты гараджан хацелі б бачыць на месцы Лукішскай турмы побач з будынкам парламента? Пераважалі прапановы абсталяваць там нешта падобнае на гасцініцу-музей з турэмнай тэматыкай — тэатралізаваным спецыяльным ізалятарам, спектаклямі «допытамі».

Дарчы, і ў Мінску, як вядома, плануецца перанос следчага ізалятара № 1 з вуліцы Валадарскага.

А як у Гродне? Летас па гэтай тэме выказваўся старшыня Гродзенскага аблвыканкама Сямён

Шапіра. На яго думку, у цэнтры горада павінны размяшчацца невялікія гасцініцы, кавярні, музеі, а не турма, але гэта вельмі дарагі і складаны праект.

Пракурор Гродзенскай вобласці Віктар Марозаў таксама лічыць, што турма — не лепшы аб'ект для цэнтры горада над Нёманам. Аднак будаўніцтва новай патрабуе вялізных бюджэтных сродкаў. Таму, калі і будзе прынята такое рашэнне, то ў аддаленай перспектыве. Пры гэтым Віктар Марозаў зазначае, што ў сувязі з няўхільным скарачэннем злачыннасці і змякчэннем карнай практыкі ў Гродне ды і ў іншых папраўчых установах краіны няма праблемы з перавышэннем ліміту месцаў для тых, хто адбывае пазаканна.

Больш за тое, на парадку дня — пытанне аптымізацыі колькасці такіх устаноў: верагодна, іх будзе менш. І на гэтым фоне будаваць новую турму?

Тым не менш пытанне аб вынесці турмы з цяперашняй тэрыторыі пазначана ў праекце рэгенарцыі гістарычнага цэнтры Гродна, паведаміла карэспандэнт «Звязды» начальнік аддзела рэалізацыі генплана ўпраўлення архітэктуры і горадабудаўніцтва Гродзенскага гарвыканкама Валюшкіна Куранкова. Усё будучы вырашаць грошы? Безумоўна, фінансавы аспект вельмі важны. Але не менш важна і тое, які аб'ект атрымае горад на месцы, дзе цяпер турма. Мусіць, такія практычныя павінны рыхтавацца ўжо цяпер, каб карысць для горада была відэачынай.

Барыс ПРАКОПЧЫК

■ Свой погляд

Вёска — не толькі месца працы

Я — правінцыялка, усё жыццё сваё пражыла ў вёсцы. Гэта быў мой, як моладзь кажа, свядомы выбар, бо некалі пакахаў мяне гарадскі хлопец, перавёз у горад. Але ж я яго вельмі ўгаворвала вярнуцца. І перамагла... Паспрыяла, відаць, тое, што ён, маючы вышэйшую тэхнічную адукацыю, знайшоў сабе працу ў вёсцы. Тут нарадзіліся тры нашы дачушкі, але...

Вось ужо сем гадоў, як я жыю адна (муж памёр). Цяпер дзеці клічуць мяне ў горад. Але я па-ранейшаму ехаць не хачу, бо вёска — гэта маё: гэта зямля, гэта людзі, гэта санаторый у любы час года, гэта прыгажосць, якую трэба бачыць...

Мусіць, таму і баліць душа, бачачы, як старэе яна, памірае. Калі там 5-6 жывых хацінак — гэта хоць неяк ды можна зразумець. Але ж калі да сотні ды і болей, то трэба, думаю, нешта рабіць — ратаваць.

Вось у нас да мінулага года працавалі дзіцячы садок і школа. Праўда, вучылася там крыху больш за паўсотні дзяцей. Мала. Дык яе зачылі і вучню цяпер возыць за 10 кіламетраў. А вёска пацішэла, быццам душу з яе вынялі.

Пасля бойкі, кажуць, няма сэнсу кулакамі махаць, але ж думаю: можа, трэба было далучыць дзіцячы садок да школы, бо такі будынак пусце!

Ці воль «Дзіцячыя вёскі» ствараюць... І ствараюць пры гарадах, на асфальце. А чаму не ў такіх вёсках? Тым больш што тут і будаваць нічога не трэба: знойдуцца дабравольныя будынікі (толькі прыстасуй!), знойдуцца кадры: настаўнікі без працы пазаставаліся. Павебра ў нас — кіслародны катэіўль (прычым — дармавы), прырода якая, людзі бліжэйшыя, свежае малачо... Дзеці раслі б на зямлі, шмат часу змалку вучыліся. А там, можа, нехта ў вёсцы і асеу быў? Ці вярнуўся б пасля вучобы? Глядзіш — і хаты ажылі б! Бо народ жа карміць трэба.

Панаюць знайшлі — ухаліліся за СВК. А я дык, шчыра кажучы, не разумею, чым гэтыя кааператывы лепшыя за саўгасы? Толькі і клопатаў у іх, што пра наодрэ ды ўраджаі. А што для чалавека, для людзей?

ПЕНЬ ПНЁМ

...Лепшага грыбніка, чым Яўгенавіч, у калектыве не было.

Восі ў той панядзелак ён з захапленнем раскаваў, як удала з'ездзіў у лес. Прысутныя толькі ахалі.

— Слухай, будзь сябрам, вазьмі мяне з сабой? — папраціўся адзін. — Не паверыш — за усё жыццё толькі двойчы ў грыбах быў... Ды і тое безвынікова.

— Добра, — пашкадаваў яго калега. — Толькі з умовай — едзе на тваёй машыне, а бензін паліпама. Па руках?

— Па руках.

У суботу а пятай гадзіне раніцы мужыкі ўжо былі ў лесе. Грыбнік Яўгенавіч ішоў першы, праз гущар, падобна — да толькі яму вядомых мясцін. Калега яго прадзіраўся следдам, але ж час ад часу умудраўся рабіць на дрэвах нейкія знакі.

— Ты гэта навошта? — запытаў Яўгенавіч.

— А раптам заблукваю, — патлумачыў той.

Хутка яны выйшлі на палянку, пасярод якой узвышайся высокі пень — увесь проста зліты апенькам. У Пятровіча ад гэтага відовішча нават сквічка адвісла.

— Ну, што рот развіў? Рэж давай, — паблажліва дазволіў Яўгенавіч. — А я тым часам на іншыя «соткі» злітаю.

Вярнуўся ён неўдзячна праз гадзіну, каб убачыць задаволены твар калега (каля ног яго стаялі дзве вялізныя торбы з грыбамі) і чысцюткі пень. Яны ўдала з'ездзілі...

А неўдзячна год зноў наступіла грыбная восень. І Яўгенавіч зноў паехаў у лес — правесць свае мясціны. Пачаў, як тады, са знаёмымі палянкамі. Выйшаў на яе і разгубіўся: усё як быццам

На паперы, можа, нешта і робіцца, а на справе... У нас вось вёска вялікая, а лазні няма. Некалі была, добрая. І пральня была. А пачалася перабудова — зачыліся: без кантролю, без нагляду людзі сталі расцягваць, хто што мог... У выніку цяпер у каго мужальны ўхаце, у таго і лазні — пабудавалі свае, персанальныя. Але ж і напаліць іх, і вады нагрэць трэба сілы... У некага яны ёсць, у некага — няма. А была б грамадская лазня — грошы залпаціў ды схадзіў памыюся...

Можна, памыляюся, але, як на мой погляд, аграгарадкі вёсцы не ўратауюць. Бо яна, вёска — гэта не толькі месца працы ды нейкія выгоды, але і лад жыцця, свой мікраклімат, свае традыцыі, звычкі, абрады. Не з нас яны пачаліся — складваліся вякамі. А каму перадаваць?

Трэба, на мой погляд, ратаваць вёсцы, ратаваць правінцыю. Бо яна была і будзе патрэбна.

Пакуль жа недзе ў кабінетах прымаюцца расшэні. Штальту: школа, пошта, крама... стратная! Трэба закрываць.

Але ж ёсць улада, ёсць дэпутаты. Думайце, чаму стратныя? Што выйграем, калі закроем? Што праиграем? Прымайце нейкія рашэнні! Не можаце самі — падключайце людзей: чаму б не прыехаць у вёску таму ж дэпутату, чаму б не выслухаць прапановы ды не падняць праблему неўдзячна? А то перад выбарамі каторыя пакажуць — і няма іх. Дзе яны збіраюцца, што абмяркоўваюць? Сустрэнуцца, мусіць, у кабінетах старшын сельскага Савета, пасядзяць, пагавораць — а зрукі якія?

Дык на каго нам, вяскоўцам, спадзявацца? Чаго чакаць у будучыні?

Ці ёсць адказы на гэтыя пытанні?

Лідзія ЛУК'ЯНАВА,

в. Швабы, Лагойскі раён.
Ад рэдакцыі. Сапраўды — балючая праблема... і актуальныя пытанні. Нехта ведае адказы? Мае прапановы?

На слухныя — газетнай плошчы не шкада. Пішыце!

чым запустыць яе на тэрыторыю часткі альбо выпусціць за межы, дзяжурны пытаў, хто старшы, куды едзец, потым перадаваў гэту інфармацыю на камандны пункт, і калі там давалі дабро, вароты адчыняліся.

Дык выбягае, значыць, з каравулькі салдаці-узбек:

— Хто старшы? — пытаецца.

— Прапаршчык Салаўёў, — гучыць адказ.

— Куды едзец?

— У Маскву, па песні...

Узбек над пачутым, вядома ж, не думае — не разумее, што гэта жарт. Ён куляў ляціць у каравулькі ў усё, што паучу, слова ў слова, перадае камандзірам. Потым (і гэтак жа хутка) вяртаецца назад да машыны, кажа:

— Таварыш прапаршчык, вас да тэлефона.

Той — ну што тут будзеш рабіць — вядома ж, зайшоў у памішканне.

І хутка... вылецеў адтуль — раз'юшаны як той звер: атрымаў, відаць, на першае чысло!

Але ж вароты перад машынай ужо расчыніліся — «экіпаж» паехаў.

Ці прывёз ён песьню, не ведаю.

Валянціна Гудачкова,

г. Жыткавічы.

КАМУ ШТО, А ГАЛОДНАМУ ХЛЕБ

...Не казаць, што гэта вёска малая: некалі яе закручаныя вуліцы поўніліся шматлікімі галасамі, віравала жыццё, была малочнатаварная ферма. А вось крэмы сваёй не было, па пакупкі даводзілася ісці ў суседнія вёскі — у адну за два кіламетры, у другую — далей. Таму, ужо дайшоўшы, вясцоўцы не скупіліся: бралі і хлеба «на рубля», і іншых прадуктаў. А калі ў доме меўся курац, то ў запас яшчэ і «Беламору» з «Прымай»...

Любіў пасмаліць і мясцовы механізатар Іван. Некаж вечар вярнуўся ён з працы, тое-сёе на гаспадарыя зрабіў, павячэраў. А як пасля гэтага ды без кірэзны? Палапаў па правай кірэзцы, па левай... Усю

апатрку сваю ператрос. Як на тое ліха, ніводнай цыгарэткі! Галоўнае — яны былі б яшчэ, ды ўспомніў — напарнік яго без перастанку сёння «Прыму» «страляў», пакуль трактар правілі. Казаў, аддам... Ага, на святы Адам. А цяпер вось што рабіць?

Іван паглядзеў на гадзіннік. Заводзіць матацыкл ды ляцнец у краму сэнсу не мела, не папсе — праз пляц хвілін зачынецца...

З надзеяй і яшчэ раз абшарыў усё патаемныя месцы ў хаце — ні з чым выйшаў у двор. Там, зноў жа надобным словам успамінаючы напарніка, стаў узірацца, каб хоць нейкі недакурак знайсці...

«Працэс» гэты перапыніў Іван:

— Здароў быў, Іване, — пацітаўся з-за плота. Размова завяў: — Іду гэта я па вуліцы — бачу, пасярод дарогі бочок ляжыць...

Сусед нават міргаць перастаў: пад яго позіркам вочы Івана, якія толькі што загарэліся надзеяй, гэтак жа раптам патухлі...

А потым чышню прарэзаў гучны мужыцкі рогат.

...Ляво, вядома ж, выручыў — не даўшы дагаварыць, выпаліў Іван.

Іван, пакурнуўшы, уззяў яго за ланцуг і завёў каля трэба — акуртат у двор гаспадары.

Ала АЛЬФЕР,

г. Берасіно.

■ Кватэрнае пытанне

ІНШАЕ ЖЫТЛО МОЖНА АТРЫМАЦЬ, КУПІЦЬ, ПАБУДАВАЦЬ...

Мы жывём у вельмі старым доме, і зараз камісія выканкама вырашаеца пытанне аб прызнанні яго неадпаведным вызначаным санітарным і тэхнічным патрабаванням. У выпадку прызнання дома непрыдатным для пражывання якія правы будучы мець жылцы?

С. Л., г. Віцебск.

У адпаведнасці з падп. 1.1.3 арт. 35 Жыллёвага кодэкса Рэспублікі Беларусь пражыванне ў жылым памяшканні, прызнаным не адпаведным санітарным і тэхнічным патрабаванням, што прад'яўляюцца да жылых памяшканняў, з'яўляецца адной з падстаў для прызнання грамадзян асобамі з патрэбай у паліпашаным жыллёвым умоў і пастаноўкі ў вызначаным парадку на кватэрны ўлік.

Артыкулам 111 кодэкса прадугледжана таксама, што грамадзяне, якія знаходзяцца на ўліку асоб з патрэбай у паліпашаным жыллёвым умоў і жылля памішканні якіх (у тым ліку тыя, што належаць ім на праве ўласнасці) у выніку надзвычайных сітуацый прыроднага і тэхнагеннага характара, бавяых дзеянняў і актаў тэрарызму сталі непрыдатнымі для пражывання, маюць права на атрыманне ў вызначаным парадку жыллага памішкання сацыяльнага карыстання.

Акрамя таго, для грамадзян, якія пражываюць у жылых памяшканнях, прызнаных у вызначаным парадку непрыдатнымі для пражывання, устаноўлены льготы на атрыманне дзяржаўнай падтрымкі ў выпадку выказвання ім надзея пабудоваць або набыць ва ўласнасць добраўпарадкаванае жыллё.

Так, згодна з падп. 1.2 Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 6 студзеня 2012 года № 13 «Аб некаторых пытаннях аказання грамадзянам дзяржаўнай падтрымкі пры будаўніцтве (рэканструкцыі) або набыцці жылых памяшканняў» названыя грамадзяне маюць пазачарговае права на атрыманне ў вызначаным парадку льготных крэдытаў. Гэтым указам ім дадзена таксама права (падп. 1.3) на сумеснае выкарыстанне льготнага крэдыту і аднаразовай бязвыплатнай субсідыі на будаўніцтва (рэканструкцыю) або набыццё жылых памяшканняў.

Віктар САВІЦКІ

жэннай шафай... Сама тое для спальні...

Патэлефанаваў дадому — з жонкай параіўся, потым набраў нумар дырэктара бліжэйшай аўтабазы. Сказаў:

— Слухай, я тут мэблю сабе нагледзеў. Хачу ўзяць... Дык ты, будзь сябрам, падгані машыну...

Такія просьбы, вядома ж, не абмяркоўваюцца, яны выконваюцца — і ў той жа міг: паклаўшы слухаўку, дырэктар тут жа выклікаў аднаго з кіроўцаў. Спытаў:

— Слухай, ты ж у Прыбалтыцы быў? Быў... Дык зганяеш яшчэ раз — рухавік у рамонт завяззе. Ён, праўда, спраўны...

Але гэта не вядома. Важна — адтуль, з адной крамы — я ў адрас напісаў — спальны гарнітур забраць... Памочніца вазьмі — на пагрузку. І глядзіце мне, каб акуртатна там, як мае быць, каб як зэрну вока...

Назаўтра ад варот прадпрыемства машына накіравалася ў Рыгу. А праз два дні вярнулася назад — разам з невялікім рухавіком, які ляжаў там «для мэблі», і сапраўднай мэбляй.

Праўда, разгрузіць яе не было каму — выхадны, нядзея. Але ж дырэктар аўтабазы, які па-ранейшаму «пытанне трымаў на кантролі», патэлефанаваў начальніку мясцовай міліцыі — што называецца, далей перадаў начальніцкае «будзь сябрам».

— Пра што размова?! — адрозу ж згадзіўся той. — У мяне тут хлопцы па 15 сутак сядзяць, лінды б'юць... Без справы...

Ці трэба казаць: лёгкае, якасна яна, та справа, зрабілася. Так што начальнік, прыехаўшы з санаторыя ў ўбачыўшы вынік, адрозу з патэлефанаваў дырэктару аўтабазы і падзякаваў яму за дапамогу. Пацкавіўся заздэно, ці апацілілі ж хлопцам за працу?

— Ну, вядома, — запэўніў дырэктар. — Усё як мае быць: і камандзіраваныя, і прэміяльны!

— Вось гэта правільна, — пахваліў начальнік, — добрая работа і павінна добра аплачвацца.

Браніслава Узбюкоўска,

г. Мар'іна Горка.

Рубрыку вядзе

Валянціна ДОУНАР.

■ Менш пены!

АЙЧЫННЫЯ ПІВАВАРЫ ДАБІВАЮЦА РОСТУ ПРОДАЖАЎ У ЖОРСТКАЙ БАРАЦЬБЕ З ІМПАРЦЁРАМІ

Летас айчынныя півавары працягнулі страчваць рынак. Акцызы на пенны напой раслі тройчы на працягу 2012 года, і ў выніку кошт стаў больш высокім, чым, скажам, у Літве ці іншых блізкіх краінах. Як процістаяць расійскім і ўкраінскім вытворцам, пакуль не зразумела. Півавары сцвярджаюць, што тутэйшы солад добрай якасці, а хмель часткова набываецца ўнутры краіны, астатняе — у Еўропе.

Разам з тым, адкрытае акцыянернае таварыства «Лідскае піва», напрыклад, стала адзінай кампаніяй сярод айчынных вытворцаў пенага напою, каму ўдалося дабіцца росту продажаў, паведаміў генеральны дырэктар гэтага прадпрыемства Аўдрыус МКШЫС. І дадаў, што для далейшага нарощвання магунтаснаў вытворчасці піва неабходна фактычна пабудоваць побач яшчэ адзін завод.

Зараз кампанія займае крыху больш за 13 працэнтаў беларускага піўнога рынку. Сёлета «Лідскае піва» вывела на рынак два новыя гатункі піва: Sandels, названае ў гонар легендарнага фінскага папкоўніка Ёхана Аўгуста Сандэlsa, смелага і мужнага воіна, вялікага аматара ежы і выпіўкі; а

таксама Koronet, рэцэптуру якога распрацаваў малады півавар самой кампаніі «Лідскае піва». Калі Sandels — лёгкае, светлае, блізкае па смакавым якасцях да таго, што любяць у піве беларусы (а менавіта салодкія «ноткі»), то Koronet — гатунак з крыху гаркаватым смакам. Такі напой будзе больш даспадобы еўрапейскім аматарам.

Кампанія, як вядома, выпускае таксама квас, безалкагольны напой і ваду. Па квасе кампанія займае 65 працэнтаў рынку. Летас яго рэалізацыя вырасла на 11 працэнтаў. Прыкладна настолькі ж выраслі і аб'ёмы безалкагольных і энергетычных напоёў. А са сваёй вадай AURA кампанія трапіла ў топ-10 айчынных вытворцаў пітной вады.

Звыш 5 мільянаў еўра інвестыцый у гэтым годзе плануецца патраціць на пашырэнне брадзільна-лагернага аддзялення, бурэнне другой артэзіянскай свідравіны на тэрыторыі вытворчасці, устаноўку дадатковага кампрэсара. Планаўца выпускаць і кнігу аб стануўленні і развіцці прадпрыемства са 136-гадовай гісторыяй.

Святлана БАРЫСЕНКА

■ Зачараваная дарога

ЗНОЎ ПАЛЁТ — І ПРЫЗ'ЯМЛЕННЕ НА... АЎТО

На закругленні сталічнай вуліцы Валадзько вадзіцель «Хонды» не справіўся з кіраваннем, перасек сустрэчную паласу, у выніку чаго аўтамашына, уз'ехаўшы на бардзюр, узляцела ў паветра. А прызямлілася... на паркоўчанай пляцоўцы каля аўтаматкі. Пасадка адбылася на капот прыпаркаванага там аўта з нанясеным апошняму сур'ёзным пашкоджанню. Пілатуея ж «Хонда» вонка амаль не пацярпела.

Як аказалася, гэтая іншамарка з вялікай дакладнасцю паўтарыла мінулагодні палёт мікрааўтобуса «Фольксваген». Праўда, летас з-за большай даўжыні кузава пацярпелі аж тры легкавушкі, на якія прышліся няштатнае прызямленне.

Верагодна прычынай гэтых ДТЗ стала неабачлівасць кіроўцаў у выбары хуткасці. Якраз на гэтым адрэзку дарогі пасля дзённых адліг і начных замаразкаў у халодную пару года часта ўзнікае галалёдзіца. Хоць падабенства здарэнняў наводзіць на думкі пра заклітасць гэтага месца.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара

■ Ну і ну!

БУКЕТ ПАДАТКОВЫХ ПАРУШЭННЯЎ ІП

Цэлы букет парушэнняў выявілі ў Наваполацку супрацоўнікі падатковай інспекцыі пры правядзенні аперацыйнай праверкі дзейнасці аднаго з індывідуальных прадпрыемлянікаў горада.

У прыватнасці, у памішканні крамы, дзе ажыццяўлялася рэалізацыя мэблі, міжкапаёвых дзвярэй, вокнаў ПВХ за наяў

Кніжная скарбонка

ПРАЗ ГЕРБЫ, ТАСТАМЕНТЫ, ФОТАЗДЫМКІ...

Выдавецтва «Беларуская энцыклапедыя імя Петруся Броўкі» прэзентавала адразу чатыры кнігі на гісторыка-культурную тэматыку.

«Сучасная геральдыка Беларусі» — выданне, якое адразу пачало карыстацца вялікім популярам і развілося вельмі хутка. Выдаўцы ўжо думаюць пра дадатковы тыраж. У кнізе прыводзіцца падрабязнае апісанне і гісторыя стварэння гербаў і сцягоў 197 тэрытарыяльных адзінак Беларусі. Тут жа можна пазнаёміцца і з асноўнымі правіламі і законамі навукі пра гербы. Крыху апісваецца і гісторыя беларускай тэрытарыяльнай геральдыкі.

Адна са складальнікаў гэтага выдання Марына Ялінская, супрацоўнік Дэпартаменту па архівах і справядстве Міністэрства юстыцыі Беларусі, адзначае:

— Змест гэтай кнігі выбудаваны па абласцям і ў алфавітным

парадку, не раздзяляючы гістарычную геральдыку і сучасную. Бо мы лічым, што гістарычная спадчына з'яўляецца тым фундаментам, на якім будзецца і сучасная геральдыка. І вялікая частка ў пачатку выдання прысвечана менавіта гісторыі беларускай геральдыкі, каб чытачы ведалі, дзе крыніцы сённяшняй геральдыкі. Пачынаючы з 1413 года — з некалькіх пастаноў Гарадзельскай уніі 47 родаў беларускай шляхты прынялі гербы — з гэтага моманту мы можам гаварыць пра класіфікацыю еўрапейскай беларускай геральдыкі.

«Ваньковічы» — першае выданне з новай серыі «Беларускі радавод». У кнізе апісваецца жыццё найбольш яскравых прадстаўнікоў роду — жываліца Валенція Ваньковіча, пісьменніка і журналіста Мельхіёра Ваньковіча, грамадскага дзеяча Эдварда Ваньковіча і іншых. Тут жа зроблены агляд архіўных дакументаў, фотаздым-

каў з асаблівых архіваў нашчадкаў роду. Ёсць і апісанне ўсіх сядзіб Ваньковічаў. Наступнай у серыі «Беларускі радавод» стане кніга пра Святаполк-Мірскіх.

«Тастаменты шляхты і мяшчан Беларусі другой паловы XVI ст.» — зборнік, у якім прадстаўлены 116 дакументаў апошняй волі жыхароў Вялікага Княства Літоўскага. Дарэчы, тастамент (завяшчанне) — гэта ўнікальная па інфарматыўнасці гістарычная крыніца. Ён адлюстроўвае канфесійную прыналежнасць чалавека, яго маёмасны стан, склад сям'і, ступень адукаванасці. Ён выдатна ілюструе стаўленне да жыцця і смерці, да сваіх родных, да пасмяротнай памяці. Менавіта завяшчанне адносіцца да той катэгорыі дакументаў, у якіх выразна гучыць голас чалавека таго часу.

«Архітэктура Беларусі ў еўрапейскім і сусветным кантэксце» — кніга архітэктара і мастацтвазнаўцы Аляксандра Лакоткі. Аўтар адзначае, што беларуская архітэктура захавала рысы славянскага дойлідства — аргументуючы гэта прыроднай ландшафтам, захаванне маштабу і сілуэта.

Трэба адзначыць, што тры з гэтых змястоўных і важных менавіта для нацыянальнай культуры выданні выйшлі, на жаль, на рускай мове. І толькі «Тастаменты» — на беларускай — а мова прыведзеных у ім дакументаў арыгінальная, пераважна старабеларуская, часткова старапольская.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ, фота аўтара.

Марына Ялінская на прэзентацыі кнігі ў Нацыянальным гістарычным музеі.

РУСКІ ПЕРШАДРУКАР ПАХОДЗІЎ З ВІЛЕЙШЧЫНЫ

Іван Фёдарав, які разам з Пятром Мсціслаўцам распачаў рускае кнігадрукаванне, — гэта, аказваецца, Іван Фёдаравіч Рагоза, вільейчанін па паходжанні. Такі факт удалося даказаць мясцовым краязнаўцам. Магчыма, менавіта таму тыдзень праваслаўнай кнігі ўжо традыцыйна адзначаюць у Вілейцы.

Звесткі пра паходжанне пачынальніка рускага друкарства знайсці ў вілейскай мастацка-архітэктарскай краязнавецкай анатоліі Капцюг. Абнародавала ж адкрыццё на мінулы сустрэчы, прысвечанай Дням праваслаўнай кнігі, навуковы супрацоўнік Вілейскага краязнаўчага музея Наталля Яфімава.

Адпраўноў кропкай для даследавання краязнаўца стала тэлеперадача «У пошуках ісіцы» пра Івана Фёдарова. У ёй гаварылася, што, магчыма, Фёдарав паходзіць з беларускага роду Рагозаў, бо яго пяццю супадае з гербам гэтага роду. Незадоўга да гэтага Анатоль Капцюг працаваў з дакументамі, датаванымі 1460 годам, у якіх распавядалася пра вілейскую зямлю. І дакументах згадваўся прозвішча Рагоз.

З дапамогай гістарычных сведчанняў Анатоль Капцюг стварыў радавод Рагозаў, з якога дакладна вынікала, што Іван Фёдарав паходзіць з гэтага роду. Заставалася толькі даказаць, што ён і сам жыў на Вілейшчыне. На карысць гэтага даследчыка таксама знайшліся аргументы.

А. Капцюг адшукаў, што ў пералісе войска Вялікага Княства Літоўскага 1528 года пазначана, што ў двары Ашмена Віленскага павета, да якога былі прыпісаны

Рагозы, жуй Фёдар Рагозіч (Рагоза).

Транзіў у рыцкі вілейскага краязнаўцы і яшчэ адзін вельмі важны дакумент аб зямельных спрачках. У ім часткі маёнтка, што месціцца на тэрыторыі Вілейскага раёна (Хаченчы і Лукаўце) называюцца «Багданаўскай і Маскоўскай». Багданаўская — значыць, тая, што належала Багдану Фёдаравічу Рагозе (у радаводзе гэты чалавек згадваецца). А «Маскоўская», лічыць Капцюг, яго брата Івана Фёдаравіча (Фёдарова) Рагозы, які ў той час (1570) жыў у Маскве. Ён і быў тым самым Іванам Фёдаравым, аўтарам першай друкаванай славянскай азбукі.

Ёсць меркаванні і расійскіх даследчыкаў, якія пацвярджаюць адкрыццё Капцюга і Яфімава. Фонд Фёдарова пра існуючы славянстваўства Расійскай акадэміі навук таксама спыніўся на тым, што ўсходнеславянскі першадрукар звязаны з радавым гербом беларускіх шляхціцаў Рагозаў ці паходжаннем, або па так званым прыпысці, адаптацыі. Аднак фонд не дае адказу, з якой мясцовасці дакладна паходзіць Іван Фёдарав. Даследчык біяграфіі Фёдарова В. Лукомскі таксамазначае, што Фёдарав — гэта толькі імя

Іван Фёдаравіч Рагоза

Друкарскі знак Фёдарова

па бацьку, а не прозвішча, які нехта можа сабе ўявіць.

Варта прыгадаць і даныя пра тое, што Фёдарав скончыў Кракаўскі ўніверсітэт. У архівах гэтай навучальнай установы ёсць дакументы, датаваныя 1532 годам, у якіх згадваецца Іван, сын Фёдара.

Тое, што ўдалося адшукаць Капцюгу, напачатку і яму самому падавалася толькі гіпотэзай. Аднак сёння гэта ўжо можна успрымаць як амаль даказаны факт.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.

Гутаркі з радзімазнаўцамі

УЛАДЗІМІР ГІЛЕП — «НАША ЁСЁ»

Думаю, не схлышу, калі скажу, што Уладзімір Гілеп — «наша ёсё» для беларускага краязнаўства. Ён быў і намеснікам дырэктара музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, і працаваў у аддзеле культуры ЦК КПБ, дзе ініцыяваў стварэнне такіх устаноў, як музей народнай архітэктуры і побыту, Веткаўскі музей народнай творчасці, Заслаўскі і Раўбіцкі музей і інш. На працягу 15 гадоў працаваў намеснікам міністра культуры Рэспублікі Беларусь, дзе курыраваў музейную, бібліятэчную, клубную і іншую дзейнасць, што спрыяла захаванню народнай спадчыны беларусаў.

Сёння Уладзімір Гілеп працуе адразу на трох «франтах» нацыянальнага культурнага адраджэння: ён з'яўляецца старшынёй Беларускага фонду культуры, старшынёй Беларускага камітэта міжнароднай Рады па помніках і мясцінах (ІКАМОС), а таксама галоўным рэдактарам «Краязнаўчай газеты». На мінулым тыдні Уладзімір Аляксандравіч адсвяткаваў свой 75-гадовы юбілей. Мы ад усяго сэрца віншум яго, дзякуем за настойлівасць, апантанасць і шчырасць ва ўсім, што ён робіць. Так атрымалася, што гутарку з карэспандэнтам «Звязды» Уладзімір Аляксандравіч пачаў з цёплых слоў, адрасаваных нашай газеце:

— Я нарадзіўся ў Беларусі, аднак вяртаўся сюды ўжо ў сьвядомым узросце з далёкага Севастопалю, дзе бацька служыў кавалером ваенным. Беларускай мовы не ведаў. Таму, калі прыехаў, адрозна паўстаў пытанне: «А хто ты ёсць, Уладзімір?» Першай маё настаяўчай у гэтым пытанні была беларускамоўная газета, а дакладна — «Звязда». Такім чынам, з дзявятых класа яна з'яўляецца маёй настольнай газетай. І Беларускай фонд культуры з усіх выданняў сёння вылісвае менавіта «Звязду» — яна вельмі паважаная мною газета.

— «Краязнаўчая газета», якую выдае Беларускі фонд культуры, таксама цалкам беларускамоўная...

— Так, для нас гэта прычынова. Мы ўпэўнены, што краязнаўства павінна быць толькі на мове краязнаўства.

Аднак калі дзесяць гадоў таму мы пачалі выдаваць газету, прыкладна палова артыкулаў ішла на рускай мове. Нам даводзілася перакладаць, і з гэтым былі вялікія цяжкасці, бо над «Краязнаўчай» працуе ўсяго пяць чалавек. Паспаліся прапановы перайсці на двухмоўе. Мы катэгорычна адмовіліся і зусім не сталі прымаць рускамоўныя тэксты. Пачалі чакаць: што ж адбудзецца? Як паставіцца да гэтага нашы карэспандэнты?.. А карэспандэнты перайшлі на беларускую. Гэта была не зусім тая літаратурная мова, аднак напярэць было прасцей, чым прымаць тэксты на іншай мове.

— Беларускую мову вы лічыце важным складнікам вяртання спадчыны?

— Родная мова з'яўляецца рабочай у Беларускам фондзе культуры. Упэўнены, на ёй павінны выходзіць і мясцовы друк. Гэта вельмі складаны аспект вяртання — мова. Таму выдавецтва «Беларускі фонд культуры» скіравала сваю ўвагу на папулярныя класікі, прычым вельмі цікавым чынам. Мы выдаём кнігі на некалькіх мовах: перша, безумоўна, беларуская, а пасля пераклады — так спрабуем зацікавіць нашымі класікамі іншыя народы. Мішчэвіч на трох мовах, Колас на трох, Караткевіч на чатырох, Багдановіч на дзесяці. Усе кнігі Беларускага фонду культуры ўзнагароджаны як лепшыя выданні ў нашай краіне, атрымалі прызы і на міжнародных выставах. Мы выдаём мала, але, як кажуць, удала: ні адно выданне не прайшло без ўзнагарод, усе атрымалі высокую адзнаку і грамадства, і дзяржавы.

Уладзімір Гілеп

— А наколькі прыдатны зараз час для таго, каб вярнуць штосьці на радзіму? Кажуць, што, калі была перабудова, хто паспеў, той сабе сваё пазабіраў. А цяпер рэальна з-за мяжы вярнуць нешта сваё? Або шчыра ўжо згублены?

— У матэрыяльнай спадчыны няма спрыяльнага часу для вяртання — так было заўсёды. З Брытанскага музея ні Егіпет, ні Двурэчка, ні Індыя — нічо не мог нічога забраць. Як нарабавалі англічане некалі каштоўнасці іншых краін, павыозілі са сваіх калоній, так усё і засталася ў іх. А ў Беларусі нават з таго, што было вывезена падчас Другой сусветнай вайны (вяртацца можа толькі тое, што было вывезена па-за законам), было вернута толькі тое, што яшчэ не паспела трапіць у Германію і было знойдзена на шляху да гэтай краіны. У Кенігсбергу былі адчэплены і вернуты ў 1946 годзе тры вагоны з нашымі каштоў-

Вяртанне каштоўнасцяў — гэта самая цяжкая тэма. Для таго, каб вярнуць, трэба, па-першае, ведаць, што і дзе беларускае ёсць у свеце.

у якіх краінах знаходзіцца. На працягу апошніх пятнаццаці гадоў мы дабіваліся, каб тэмай вяртання зацікавілася дзяржава. І Савет Міністраў прыняў рашэнне стварыць дзяржаўную камісію вяртання каштоўнасцяў, якія знаходзіцца за межамі нашай краіны. У яе ўваходзіць прадстаўнікі і нашай грамадскай камісіі. Таму ўжо на дзяржаўным узроўні вырашаюцца гэтыя пытанні. Аднак пакуль мала што ўдалося вярнуць. Тое, што мы атрымалі, — гэта копіі, дакументы ў электронным выглядзе.

— Напрыклад, багатыя бібліятэкі Беларускай магнатары?

— Так, большая частка бібліятэкі Радзівілаў у нас ужо ёсць — у электронным выглядзе захоўваецца ў Нацыянальнай бібліятэцы. Такім жа чынам спрабуем вярнуць бібліятэку Храптовічаў. Ёсць і рэчывыя здабыткі: адзін слухачі паяс заручаўся з дзяржаўнай камісіяй вяртання каштоўнасцяў, якія знаходзіцца за межамі нашай краіны. У яе ўваходзіць прадстаўнікі і нашай грамадскай камісіі. Таму ўжо на дзяржаўным узроўні вырашаюцца гэтыя пытанні. Аднак пакуль мала што ўдалося вярнуць. Тое, што мы атрымалі, — гэта копіі, дакументы ў электронным выглядзе.

ЗАЎЖДЫ ЖЫВЫ

БЕЛАРУСКІЯ КІНЕМАТАГРАФІСТЫ ВЯРНУЛІ ЛАНГБАРДА НА РАДЗІМУ

У мінулым годзе да 130-годдзя вядомага беларускага архітэктара Іосіфа Лангбарда ў Нацыянальным мастацкім музеі адбылася выстава, на якой упершыню былі экспанаваны эскізы і малюнк Іосіфа Лангбарда, што захоўваюцца ў музеі гісторыі Санкт-Пецярбурга. Пасля смерці Лангбарда ў 1951 годзе яго жонка Вольга пісала кіруючым уладам Беларусі з прапановай аддаць каштоўныя для нашай краіны рабочыя матэрыялы архітэктара. Тады ёй нічо не адказаў.

А сёння найкаштоўнейшыя малюнк знаходзіцца ў сховішчах іншай краіны. А прывезці іх на выставу — вельмі няпроста. Тыповая для Беларусі сітуацыя... Дарэчы, такая абыхавасць да творчай спадчыны архітэктара, які нарадзіўся ў гродзенскім Бельску, пасля яго смерці была выклікана якраз тым, што ўсё, што ён мог даць архітэктуры Беларусі, ён ужо даў. А пасля гэтага савецкай улады зрабілі звыклы для сябе ход — абвясцілі мастака буржуазным і пачалі ставіць палкі ў колы. Так

што Лангбарду немагчыма ўжо было працаваць у Мінску. Ён канчаткова пераехаў у Санкт-Пецярбург.

Пра гэтыя і яшчэ многія цікавыя факты мы можам даведацца з дакументальнага фільма «Архітэктар Лангбард. Незапапрабаваны архіў», які на Беларускам відэацэнтры зрабіў Аляксандр Аляксееў. Стужка гэтай вельмі цікавай тым, што зноў-такі ў ёй выкарыстаны ні дзе раней не публікаваныя архівы беларускага архітэктара. Упершыню іх прадмантравалі ў дакументальным фільме з дазволу Санкт-Пецярбургскага музея. І тое дзякуючы асабістым дамоўленасцям Белвідэацэнтру. Першапачаткова за паказ аднаго малюнка прасілі грошы, якія значна перавышлі бюджэт усяго фільма. Так БВЦ хоць праз кіно, але вярнуў спадчыну архітэктара на радзіму.

І гэта спадчына менавіта беларускага архітэктара. І не толькі таму што лярэйская сям'я Лангбарда жыла ў Заходняй Беларусі. Але і таму што Лангбар-

дз было ўласціва паважлівае і беражлівае стаўленне да беларускай культурнай спадчыны. Пасля Вялікай Айчыннай вайны, калі ўсе яго мінскія стварэнні (Оперны тэатр, Дом урада, Дом афіцэраў, галоўны корпус Акадэміі навук Беларусі, кінатэатр «Перамога» — лабудаваны ўжо ў пасляваенны перыяд) былі ў той ці іншай ступіні пашкоджаны, ён з імпэтам узяўся іх аднаўляць. І сцвярджаў, што асновай архітэктуры Беларусі з'яўляецца вывучэнне старажытных помнікаў беларускай культуры. У тым ліку і за гэта яго сталі актыўна выціскаць новым пакаленнем малядыяў архітэктараў. А потым, у дадатак да ўсяго, назвалі яшчэ і «буржуазным»... Тады гэты прыметнік зачыняў усё дзверы...

І пра ўсё гэта мы таксама можам даведацца з фільма Аляксандра Аляксеева. Здымалі ў Мінску і Пецярбургу. Туды ездзілі не толькі ў архівы. Але і каб пагутарыць з жывымі сваякімі Лангбарда — унучатым пляменнікам і ўнучкай Свята-Салаваі, якая, дарэчы,

— Так, гэта яшчэ і вяртанне нашых знакамітых імёнаў — Дамейка, Агінскія... Два тамы «Славутых імёнаў Бацькаўшчыны», выданыя Беларускім фондам культуры, з'яўляюцца вынікам пошукаў у гэтым кірунку. Дзякуючы нашай працы прыкладна 200 імёнаў знакамітых землякоў зараз ва ўсім на слыху, хаця яшчэ 10-15 гадоў таму пра іх ніхто не ведаў. Як і імёны нашых сучаснікаў, якія жылі за мяжой. Сёння яны ўвайшлі ва ўжытак нашай гістарычнай літаратуры, газет, часопісаў. Іх можна пачуць па радыё і на тэлебачанні. Усё гэта тэма адраджэння, асноўная ў нашым фондзе.

— Што з'яўляецца вызначальным у дзейнасці фонду?

— Сакрэт нашых праграм у тым, што з цягам часу дзяржава заўважае іх карысць і яны становяцца нашымі агульнымі праграмамі. Так і «Бібліятэка» — асяродак культуры» стала не толькі праграмай Беларускага фонду культуры, але і Міністэрства культуры. Як ужо згадвалася, так было і з тэмай вяртання страчанай спадчыны. Задача грамадскай — ініцыяваць такія праекты, якімі дзяржава не займаецца, з тым, каб была ўведзена іх важнасць і яны паступова перайшлі б на дзяржаўны ўзровень. Маё крэда як старшыні Беларускага фонду культуры, што ўзначальвае яго ўжо 17 гадоў: «Новыя праграмы грамадскай павінны стаць дзяржаўнымі!» Узвунены, што тэма роднай мовы хутка настолькі зацікавіць дзяржаву, што мы будзем мець шмат беларускамоўных газет, а гэта будзе адзначаць новы крок, які наблізіць нас да культурнага адраджэння.

— Напрыканцы прыгадайце асабіста вашымі краязнаўчым маршрут.

— Гэта вандроўка па месцах, дзе жыў і тварыў Максім Багдановіч. Гэта і Яраслаў, і Ніжні Ноўгарад, і Ялта. Таксама і беларускія мясціны, звязаныя з Багдановічам, — вёска Вязеж каля Асіповіцкага вадасховішча, дзе паэт у дзяцінстве адпачываў з маці. Таксама Радзашчынскі.

Задача грамадскай — ініцыяваць такія праекты, якімі дзяржава не займаецца, з тым, каб была ўведзена іх важнасць і яны паступова перайшлі б на дзяржаўны ўзровень.

насямі. Усё астатняе або прапала, або знаходзіцца ў пэўных фондах, сховішчах, прыватных калекцыях і не паказваецца на бэлы свет.

— Аднак у вашых кнігах «Вяртанне» пазначаны канкрэтныя месцы, дзе знаходзіцца нашы каштоўнасці?

— Так, толькі канкрэтныя. Тая ж слухачы паясы. У Беларусі іх амаль няма, ёсць у фрагментах, трохі сапсаваных і толькі адзін цалкам. Затое ў Літве, ва Украіне, у Польшчы вельмі шмат слухачы паясы. Аднак, калі мы ні намагаліся, нічога, акрамя часовага ўтрымання і экспанавання, дабіцца не змоглі.

— Аднак для вашага фонду тэма вяртання — гэта не толькі матэрыяльныя каштоўнасці...

Паводле першапачатковага задуму Лангбарда будынак Беларускага опернага тэатра павінен быў мець чырвоны колер.

присутствічала на прэм'еры фільма ў Мінску.

Фільм створаны відавочна для тэлебачання ў фармаце расходу пра найгалоўнейшыя вехі жыцця і творчасці архітэктара. І суправаджаецца нейкім савецкім пафасам. На такія асацыяцыі натхняе дыктарскі голас і суправяджальная музыка. Быццам аўтары фільма стараліся даць архітэктару тое, чаго ён быў пазбаўлены пасля вайны; кампенсавачы незапапрабаванасць і рэзкую адсутнасць усеагульнага захаплення. Да вайны, з'яўляючыся пераможцам шматлікіх архітэктурных конкурсаў, Лангбард быў абсалютным лідарам у архітэктурнай супольнасці Беларусі. Нават вадзіў знаёмства з самім Сталіным. Па волі выпадку. Калі

з пецярбургскага дома Бенуа, дзе жыла сям'я Лангбардаў, забралі жонку Вольгу, вярнуць яе дапамагчы сам Панамарэнка. Пасля чаго асабіста сустрэча са Сталіным была непазбежнай.

Пасля ад'езду Лангбарда з Мінска ў пачатку 1948 года чыноўнікі-камуністы зрабілі ўсё, каб пра знакамітага архітэктара забылі. Ціпер адбываецца адваротны працэс. І фільм гэтаму яна паспрыяе. Асабліва, калі патрапіць на тэлебачанне. Паколькі, нягледзячы ні на што, Іосіф Лангбард быў вельмі адметным творцам. Увясце хаця б тое, што па яго задуме будынак беларускага опернага тэатра павінен быў мець чырвоны колер.

Вольга ЧАЙКОўСКАЯ.

Геральдычная калекцыя

Вядучы рубрыкі Уладзімір КРУКОўСКІ.

ГОНАР РАДАВОДУ БЕЛАРУСКІЯ ШЛЯХЕЦКІЯ ГЕРБЫ

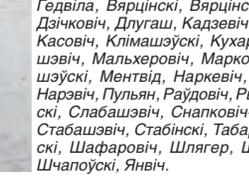
ВЕЖЫ
У сярэбраным полі на зялёным пагорку дзве вежы побач.
Воўк-Карачэўскі, Воўк-Ланеўскі, Высоцкі, Казлоўскі, Ра-томскі, Рашыц-Казлоўскі.

ВЯНЯВА
У чырвоным полі сярэбраная бычыная галава з залатым колкам у ноздрах.
Альбіновіч, Багнаровіч, Боляка, Броніш, Вільдзевіч, Вянгерскі, Вяняўскі, Гадзевіч, Гарадзевіч, Гарасімовіч, Гедвіла, Вяцінскі, Вяцінскі-Снапок, Дзічовіч, Дулаш, Кадзевіч, Каркевіч, Касовіч, Клімашэўскі, Кухарскі, Лукашэвіч, Мальхеровіч, Маркоўскі, Маршэўскі, Ментвід, Наркевіч, Нарковіч, Нарэвіч, Пульян, Раўдовіч, Рыла, Рыльскі, Слабашэвіч, Снапковіч-Вяцінскі, Стабашэвіч, Стабіньскі, Табар, Хмялеўскі, Шафаровіч, Шлагер, Шлянцэвіч, Шчапоўскі, Янівч.

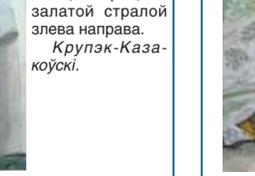
ГАЗДАВА (ЗМЕНЕНЫ)
У чырвоным полі дзве блакітныя ліліі, злучаныя залатым колкам. Коцца працяга залатой стралой злева направа.
Крулэк-Казлоўскі.

ГЕРБУРТ
У чырвоным полі зялёныя яблык, працяты трыма сярэбранымі мячамі з залатымі тронкамі.
Гейбовіч, Герберскі, Завіша, Казека, Мадзалеўскі, Мазалеўскі, Навіцкі, Прушаноўскі, Швейгар, Эрдман.

ГАЗДАВА (ЗМЕНЕНЫ)
У чырвоным полі дзве блакітныя ліліі, злучаныя залатым колкам. Коцца працяга залатой стралой злева направа.
Крулэк-Казлоўскі.

Дзеля мастацтва

Музейны мецэнат

Міжнародная кампанія Japan Tobacco International працягвае падтрымліваць Нацыянальны гістарычны музей. Аднаводнае пагадненне аб стратэгічным супрацоўніцтве на 2013-2015 гады будзе падпісана 20 сакавіка.

Пагадненне стане працягам партнёрства паміж музеем і кампаніяй, якое распачалося ў снежні 2010 года. Сумесная праца будзе накіравана на інфармацыйна-выдавешую, культурна-адукацыйную і дабрачынную дзейнасць.

Акрамя Нацыянальнага гістарычнага музея, кампанія падтрымлівае шэраг найбуйнейшых музеяў свету — Дзяржаўны Эрмітаж, Дзяржаўны музей выяўленчых мастацтваў імя Пушкіна ў Расіі, Луўр у Францыі і музей Прада ў Іспаніі.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в деревнях Дуброва, Батурино, Скураты, Лужи Озеричко-Слободского сельсовета Смолевичского района Минской области

Table with 14 rows and 2 columns: Item number and Description. Details include auction dates, locations, and terms of sale for various plots of land.

Открытое акционерное общество «Белреахим» Учетный номер патента: 100093347 Вид экономической деятельности: Оптовая торговля химическими веществами

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2013 года. Table showing assets (Активы) and liabilities (Пассивы) with columns for total and sub-categories.

Собрание кредиторов по делу о банкротстве ООО «Карнат Плюс» по рассмотрению вопроса о защите требований региональной дирекции № 400 ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) состоится 12.04.2013 в 11 час. 00 мин. в помещении хозяйственного суда Гродненской области по адресу: г. Гродно, ул. Советских Пограничников, 102, каб. 220.

ВНИМАНИЮ КРЕДИТОРОВ ООО «Белостейтсервис» ООО «Белостейтсервис» сообщает об уменьшении своего уставного фонда. Новый размер уставного фонда ООО «Белостейтсервис» составит 1530 000 рублей.

Закрытое акционерное общество «КапиталАктив» (зарегистрировано решением Гомельского облисполкома от 15.06.2001 г. № 440) в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 4004335921, УНП 4004335921, место нахождения: Гомельская обл., г. Гомель, пр-т Ленина, 10, оф. 1210) РЕОРГАНИЗУЕТСЯ ПУТЕМ ВЫДЕЛЕНИЯ из ЗАО «Капитал-Актив» ООО «Акции Инвестиции Развитие».

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ОАО «Анкодор-Дзержинск» за 2012 год. Table with columns: Indicator, January-December 2012, January-December 2011. Rows include production, revenue, expenses, and profit.

Настоящим уведомляем вкладчиков ЗАО «ИнтерПэйБанк» об изменении процентных ставок по депозиту в белорусских рублях «Зебра»

Table showing interest rates for 'Зебра' deposits in Belarusian rubles. Columns: Deposit amount, Term, Interest rate. Rows include rates for 300-3000, 3000-10000, and 10000-50000 rubles.

Расходы по организации и проведению аукциона, затраты на публикацию информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона. Ответственность за участие в аукционе в адрес продавца необходимо предоставить:

АВТОУЛЮЩАЯ КОНКУРС на написание гімна г. Глыбокае, прысвечанага 600-годдзю горада

Права на ўдзел у конкурсе маюць усе жадаючыя грамадзяне Рэспублікі Беларусь. Конкурсныя работы прадстаўляць на беларускай мове, характар твораў урачысты, патрыятычны.

Заяўкі на ўдзел у конкурсе прымая аддзел культуры райвыканкама у перыяд з 1 сакавіка 2013 года па 20 верасня 2013 года.

Конкурсныя работы прадстаўляць у запісе на электронным носіццё (дыск CD, USB) альбо на адрас электроннай пошты: otduh1 - pr@vitebsk.by і ў псымавым выглядзе (тэкст, нотны варыянт). Варыянты тэксту ў псымавым выглядзе разглядацца не будуць.

Заяўкі на ўдзел у конкурсе павінны мець наступную інфармацыю: прозвішча, імя, імя па бацьку, хатні адрас, кантактны тэлефон (хатні, мабільны), пранамены варыянт гімна.

Аўтары трох лепшых варыянтаў атрымаюць грашовыя прэміі.

Рэзультаты конкурснага журы: 211800, Віцебская вобл., г. Глыбокае, зав. Энгельса, д. 41а, каб. 11, ПАМЛ, тэл.: 8 (02156) 2 30 07, маб. 8 029 5162256 (МТС). унп 30002325

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ за 2012 г.

ОАО «Камайский-Агро» 211862, аг. Камай, Поставский р-н, ПБ, ул. Гагарина, 17. Т.ф. 5 43 30/5 44 70. УНН 300077290.

Основные виды деятельности: производство сельскохозяйственной продукции. Депозитарий: ОАО «Белагропромбанк», г. Поставы, ул. Юбилейная, 1 «А».

Table with 4 columns: Indicator, January-December 2012, January-December 2011. Rows include revenue, expenses, profit, and other financial metrics.

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ за 2012 г. ОАО «Камайский-Агро»

Основные виды деятельности: производство сельскохозяйственной продукции. Депозитарий: ОАО «Белагропромбанк», г. Поставы, ул. Юбилейная, 1 «А».

Table with 4 columns: Indicator, January-December 2012, January-December 2011. Rows include revenue, expenses, profit, and other financial metrics.

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ за 2012 г. ОАО «Камайский-Агро»

Основные виды деятельности: производство сельскохозяйственной продукции. Депозитарий: ОАО «Белагропромбанк», г. Поставы, ул. Юбилейная, 1 «А».

Table with 4 columns: Indicator, January-December 2012, January-December 2011. Rows include revenue, expenses, profit, and other financial metrics.

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ за 2012 г. ОАО «Камайский-Агро»

Основные виды деятельности: производство сельскохозяйственной продукции. Депозитарий: ОАО «Белагропромбанк», г. Поставы, ул. Юбилейная, 1 «А».

Table with 4 columns: Indicator, January-December 2012, January-December 2011. Rows include revenue, expenses, profit, and other financial metrics.

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ за 2012 г. ОАО «Камайский-Агро»

Основные виды деятельности: производство сельскохозяйственной продукции. Депозитарий: ОАО «Белагропромбанк», г. Поставы, ул. Юбилейная, 1 «А».

Table with 4 columns: Indicator, January-December 2012, January-December 2011. Rows include revenue, expenses, profit, and other financial metrics.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ строительства многоквартирных жилых домов типовых потребительских качеств №№ 9, 11 (по генплану) со встроенно-пристроеными помещениями в жилом квартале в границах ул. Янковского – ул. Горечкого – ул. Проектируемой в г. Минске. Жилой дом № 9 по генплану

Данная проектная декларация отменяет действие проектной декларации строительства многоквартирных жилых домов типовых потребительских качеств №№ 9, 11 (по генплану) со встроенно-пристроеными помещениями в жилом квартале в границах ул. Янковского – ул. Горечкого – ул. Проектируемой в г. Минске. Жилой дом № 9 по генплану, опубликованной в газете «Звезда» 7 февраля 2013 г. (№ 24 (27389)).

Информация о застройщике Общество с ограниченной ответственностью «Минтехстрой» (ООО «Минтехстрой»). Место нахождения: г. Минск, ул. Сторожевая, д. 8, пом. 11.

Режим работы: понедельник – пятница с 9.00 до 18.00, обеденный перерыв с 13.00 до 14.00, выходные дни – суббота, воскресенье. Государственная регистрация застройщика: Общество с ограниченной ответственностью «Минтехстрой» зарегистрировано Минским городским исполнительным комитетом 16 марта 2009 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191151455.

В проектах строительства жилых домов и иных объектов недвижимости в течение трех лет, предшествующих заключению договора, ООО «Минтехстрой» участие не принимало. Информация о проекте Цель проекта: строительство панельного многоквартирного жилого дома в г. Минске, в жилом квартале в границах ул. Янковского – ул. Горечкого – ул. Григория Ширмы.

Срок реализации проекта: 1 квартал 2012 г. – 3 квартал 2013 г. Государственная экспертиза проектной документации: экспертное заключение № 375–60/11, выданное 20.05.2011 г. Республиканским унитарным предприятием «Главгосстройэкспертиза».

Местонахождение строящегося многоквартирного жилого дома: г. Минск, жилой квартал в границах ул. Янковского – ул. Горечкого – ул. Григория Ширмы. Характеристика строящегося многоквартирного жилого дома: крупнопанельный 18-этажный с теплодолдом, однокосный, 112-квартирный жилой дом в конструкциях серии М 111–90 с помещениями товарищества собственников и встроенными объектами помещениями. Количество квартир в доме – 112, в том числе: однокомнатных – 48 ед., двухкомнатных – 48 ед., трехкомнатных – 16 ед. Отделка квартир, предназначенных для коммерческой реализации, не выполняется. Наружная отделка – покраска фасадными красителями, покрытие ЗДПС, облицовка плиткой (крыльцо). Высота этажа – 2,8 м. В каждой квартире есть летние помещения – остекленные лоджии. В доме предусмотрены мусоропровод и два лифта грузоподъемностью 400 кг и 630 кг. Схема системы

отопления – двухтрубная горизонтальная, с прокладкой металлопластиковых трубопроводов в гибкой гофрированной трубе в конструкции пола. Проектом предусматривается автоматизация учета тепловой энергии, регулирование температуры теплоносителя, управление задвижкой канализационного выпуска. Для телефонизации объекта предусматривается построение пассивной оптической сети, обеспечивающей возможность подключения телефонных аппаратов и высокоскоростного интернета. Распределительную сеть предусматривается выполнить модульными волоконно-оптическими кабелями от распределительного шкафа, устанавливаемого на первом этаже здания.

Цены на объекты долевого строительства: однокомнатные квартиры – 14 000 000 рублей за 1 кв.м общей площади; двухкомнатные квартиры – 12 000 000 рублей за 1 кв.м общей площади; трехкомнатные квартиры – 12 000 000 рублей за 1 кв.м общей площади.

Условия оплаты: уплата цены объекта долевого строительства производится дольщиком единовременно не позднее 5 (пяти) календарных дней с момента регистрации договора создания объекта долевого строительства в местном исполнительном и распорядительном органе. По соглашению сторон, уплата цены объекта долевого строительства может быть произведена дольщиком поэтапно в установленный договором период по графику платежей. По соглашению сторон, дольщику может быть предоставлена скидка от общей стоимости квартиры.

Количество предлагаемых объектов долевого строительства: 15 единиц. Права застройщика на земельный участок: решение Минского городского исполнительного комитета от 8 декабря 2011 г. № 3730 «О предоставлении земельного участка».

Свидетельство (удостоверение) № 500/986 – 5101 о государственной регистрации земельного участка с кадастровым номером 500000000006006397, расположенного по адресу: г. Минск, в границах ул. Янковского – ул. Горечкого – ул. Проектируемая, площадь – 0,7396 га., назначение – Земельный участок для строительства объекта «Строительство многоквартирных жилых домов типовых потребительских качеств №№ 9, 11 (по генплану) со встроенно-пристроеными помещениями в жилом квартале в границах ул. Янковского – ул. Горечкого – ул. Проектируемой. Жилой дом № 9 по генплану», составленного Республиканским унитарным предприятием «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» 14 декабря 2011 г.

Свидетельство (удостоверение) № 500/986 – 5102 о государственной регистрации земельного участка с кадастровым номером 500000000006006398, расположенного по адресу:

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 28 марта 2013 года проводит 4-ый повторный открытый аукцион от 14 марта 2013 года по продаже имущества республиканской собственности на 5-ом открытом аукционе

Table with 6 columns: Lot, Name of the object, Location, Starting price (bel. rub.), Sum of bid (bel. rub.). Rows list various lots for sale, including land plots and buildings.

Извещение о проведении аукциона № 04 от 14.03.13 г. опубликовано в газете «Звезда» № 18 от 30.01.13 г., № 19 от 31.01.13 г. Условия проведения аукциона изложены в газете «Звезда» № 22 от 05 февраля 2013 года.

долевой собственности: межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крышки, чердаки, другие места общего назначения, несущие, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания.

Строительство производится при наличии у застройщика следующих документов: - заключение Комитета архитектуры и градостроительства Мингорисполкома от 27.05.2011 № 05-27/108/Ф; - проектная документация, прошедшая государственную экспертизу (экспертное заключение от 20.01.2011 № 2157-5/09 с дополнениями от 28.04.2010 № 240-15/10, от 11.11.2011 № 905-15/11, от 29.12.2011 № 1170-15/11); - решение Мингорисполкома от 29.04.2010 № 1029 с изменениями, внесенными решениями Мингорисполкома от 27.01.2011 № 233, от 12.07.2012 № 2213; - свидетельство (удостоверение) о государственной регистрации земельного участка от 25.07.2012 № 500/1109-3567 с изменениями, внесенными согласно извещению от 29.12.2012 № 500/1312-844; - договора строительного подряда с ООО «Кадромонтаж-Строй» №ПГ-22/01-13 от 22.01.2013.

разрешение на производство строительно-монтажных работ №2-208Ж-063/10, выданное инспекцией Департамента контроля и надзора за строительством по г. Минску. Предложение, указанное в настоящей Проектной декларации и отменяет опубликованное ранее.

Информацию по объекту долевого строительства и условиям заключения договоров можно получить в риэлтерской компании ОДО «Твоя столицаонлайн» по адресу: г. Минск, ул. Шафарнянская, д. 11, тел. (017) 286-38-38; моб. тел. (029) 680-0113. 19 марта 2013 года Директор Д.Н. Миневич

Информация о Застройщике Заказчик – СООО «Восточная строительная компания», зарегистрировано Минским горисполкомом 13.12.2010 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190565789.

Адрес застройщика: 220035, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Гвардейская, д. 16, пом. 2Н; т.ф. 203-71-73. Режим работы: понедельник–пятница с 9.00 до 17.30, обеденный перерыв с 13.00 до 13.30.

В период с 2007 г. по 2009 г. предприятие выступало генподрядчиком при строительстве двух многоэтажных жилых домов в г. Минске по ул. Крупской с устройством административных помещений в цокольных этажах.

Информация о проекте Цель проекта – строительство жилого дома со встроенными помещениями многоцелевого назначения. Предметом договора является долевое строительство жилого помещения.

Строящийся жилой дом расположен на землях Фрунзенского административного района г.Минска в микрорайоне «Каменная горка-5» на земельном участке площадью 0,9163 га, предоставленном СООО «Восточная строительная компания» во временное пользование на период строительства.

Земельный участок, предоставленный для строительства объекта, ограничен с севера – улицей Казимировская, с юга – границей строящегося жилого дома № 15 по генплану, с запада – границей строящегося жилого дома № 17 по генплану, с востока – улицей Неманская.

Нормативная продолжительность строительства жилого дома 36,8 месяца.

Предлагаемый срок ввода жилого дома в эксплуатацию – 31 август 2013 г.

Объект долевого строительства – 6-подъездный, 14-16-этажный, 308-квартирный жилой дом со встроенными на первых этажах помещениями административного и общественного назначения общей площадью 2985,1 кв.м, техническим подпольем и «теплым» техническим чердаком, пассажирскими и грузопассажирскими лифтами. Высота

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ ОБЪЕКТА ДОЛЕВОГО СТРОИТЕЛЬСТВА «14-16-этажный жилой дом типовых потребительских качеств № 26 (по генплану) со встроенно-пристроеными объектами обслуживания в микрорайоне «Каменная горка-5»

жилых помещений (пол-потолок) – 2,7 м, административных – 3,0 м. Конструкция здания – монолитный железобетонный каркас с плоскими монолитными перекрытиями с сеткой колена, наружные стены из блоков ячеистого бетона, окна из ПВХ-профиля с двухкамерными стеклопакетами. Наружная и внутренняя отделка решена на основе применения современных отделочных материалов и конструкций.

Благоустройство участка включает подъезд к дому, автомобильную стоянку на 77 машино-мест, плиточное покрытие пешеходных связей, детские площадки общей площадью 153 кв.м и площадки для отдыха взрослого населения 40 кв.м, озеленение территории с установкой малых архитектурных форм.

Жилые помещения: все квартиры располагаются на 3-14 (16) этажах. Общая площадь жилой части дома составляет 18 557 кв.м. Всего 308 квартир. Для привлечения физических лиц, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей к строительству по договорам создания объекта долевого строительства в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 15.06.2006 № 396 предлагается 49 (Сорок девять) квартир, со стоимостью за 1 кв.м 14 000 000 (Четырнадцать миллионов) белорусских рублей, из них:

- двухкомнатные – 9 квартир, максимальной площадью 63,94 м²;
• трехкомнатные – 19 квартир, максимальной площадью 81,09 м²;
• четырехкомнатные – 7 квартир, максимальной площадью 123,84 м².

В зависимости от типа квартир и порядка внесения платежей применяется гибкая система скидок. Строительная готовность жилых помещений: - штукатурка стен (без окраски стен и потолков); - бетонная подготовка пола (без покрытия); - двери: входные – деревянные, внутренние – не устанавливаются;

- монтаж электропроводки согласно проектной документации с установкой счетчиков учета эл. энергии; - горячее и холодное водоснабжение – стояки с приборами учета; - канализация – монтаж канализационных стояков с подключением одного унитаза; - монтаж системы отопления с установкой радиаторов; - вентиляция – вытяжная естественная; - телефонизация, радиотелефония, телевидение – согласно проекта. Строительная готовность помещений общего пользования (тамбур, вестибюль, лифтовые холлы, лестничные клетки, коридоры и др.) – стопроцентная чистовая отделка. Общее имущество, которое будет находиться в общей

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ОАО «БЕЛНИИЛИТ» 220118, г. Минск, ул. Машиностроителей, 28 БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2012 г.

Table with 4 columns: Indicator, January-December 2012, January-December 2011. Rows include revenue, expenses, profit, and other financial metrics.

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ за 2012 г. ОАО «Камайский-Агро»

Основные виды деятельности: производство сельскохозяйственной продукции. Депозитарий: ОАО «Белагропромбанк», г. Поставы, ул. Юбилейная, 1 «А».

Table with 4 columns: Indicator, January-December 2012, January-December 2011. Rows include revenue, expenses, profit, and other financial metrics.

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ за 2012 г. ОАО «Камайский-Агро»

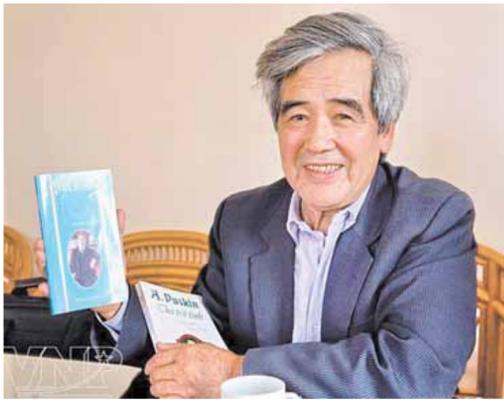
Основные виды деятельности: производство сельскохозяйственной продукции. Депозитарий: ОАО «Белагропромбанк», г. Поставы, ул. Юбилейная, 1 «А».

Table with 4 columns: Indicator, January-December 2012, January-December 2011. Rows include revenue, expenses, profit, and other financial metrics.

Директор ОАО «БЕЛНИИЛИТ» А.П. Мельников Главный бухгалтер Н.В. Ванюков

В'ЕТНАМСКІ ПЕРАКЛАДЧЫК ЯНКІ КУПАЛЫ

У ХАНОІ ЖЫВЕ І ПРАЦУЕ ДОБРЫ СЯБАР БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ ХОАНГ ТХУІ ТОАН

У кнізе «А хто там ідзе?» на мовах свету... рупліва сабранай выдатным беларускім літаратуразнаўцам Вячаславам Рагойшам, сярод іншых перакладаў купалаўскага гімна аб долі беларусаў ёсць і в'етнамскі тэкст. Пазначаны і яго перакладчык. Нядаўна дзякуючы калегам з в'етнамскага агенцтва навін удалося звязацца з Тхуі Тоанам. І вось што ён расказаў:

— У В'етнаме верш Янкі Купалы я надрукаваў у нашай літаратурна-мастацкай газеце ў ліпені 1982 года разам з трыма іншымі перакладамі. Мне асабіста належаць яшчэ і пераўвасабленне такога сімпатычнага твора класіка беларускай паэзіі, як «Чорныя вочы». Тады ж змясціў у газеце і невялікае ўступнае слова, каб пазнаёміць в'етнамаў з Купалам.

— А перакладзілі з якой мовы? Можа, з французскай ці англійскай? — цікаўлюся ў перакладчыка.

— Не, з рускай. Так склалася, што я доўгі час вучыўся ў Расіі. Амаль дзесяць гадоў...

Нарадзіўся Тхуі Тоан у год Тыгра — у 1938... У вёсцы за 20 кіламетраў ад Ханоя. «Мая біяграфія простая...», — заўважае в'етнамаў мастак слова. У 12 гадоў хлопчык трапіў у ваенную школу, якая рыхтавала байцоў для атрадаў супраціўлення ў вайне з французскімі каланізатарамі. У 1954 годзе в'етнамскія атрымалі перамогу каля Дён Б'ена Фу. В'етнамскі Сталінградом была названа гэтая бітва, дзе на працягу паўтара месяца загіну-

ла некалькі тысяч в'етнамаў. Пасля перамогі юнака разам з іншымі 100 падлеткамі адправілі на вучобу ў Маскву. З таго часу Тхуі Тоан і парадніўся з рускай, шматнацыянальнай савецкай літаратурай. Добра авалодаўшы рускай мовай, Тоан пераклаў на сваю родную творы А.С.Пушкіна, М.Ю.Лермантава, Фёдора Цютова, Івана Буніна, Сяргея Ясеніна, Мікалая Рубцова, Уладзіміра Высоцкага і іншых паэтаў, прازیкаў. Перакладчык узнагароджаны расійскім ордэнам Дружбы, з'яўляецца ганаровым членам Саюза пісьменнікаў Расіі.

— Большую ўвагу я надаю паэзіі, — расказвае Тхуі Тоан. — За гады творчай работы выдаў 50 кніг перакладаў з рускай і іншых народаў паэзіі.

— А якія вайны зацкаўленні беларускай літаратуры, акрамя вершаў Купалы?

— Па-першае, спадзяюся, што яшчэ вярнуся да перакладаў класіка беларускай паэзіі. Па-другое, зараз знаёмлюся з падрадоўнікамі вершаў Максіма Багдановіча, якія даслалі мне з Мінска. Збіраюся перакласці і невялікі, досыць эмацыянальны тэкст Скарыны пра патрыятызм, любоў да Радзімы. А ў свой час пераўвасабіў у в'етнамскую мову зборнік беларускіх народных казак.

...Беларуска-в'етнамскія літаратурныя стасункі маюць сваю гісторыю. Янка Сіпакоў пераклаў на беларускую мову «Турэмны дзёнік» Хо Шы Міна. А Язэп Семянжон сабраў і пераклаў анталогію в'етнамскай паэзіі розных часін «Апалены лотас». Пабачылі свет у Беларусі і іншыя кнігі в'етнамскіх аўтараў.

Мікола БЕРЛЕЖ.

ФОТАПРАДКАЗАННЕ МІХАСЯ ЖЫЛІНСКАГА

Шырыцца кола ўдзельнікаў мінскага фестывалю фатаграфіі, які арганізаваны Беларуска-грамдаскім аб'яднаннем «Фотамастацтва». У межах яго мерапрыемства ў Мінску адкрылася выстава твораў Міхася Жылінскага — аднаго з найбольш яркіх прадстаўнікоў кагорты майстроў «савецкага» перыяду.

На полі, якое ўтворана бясконцай колькасцю нерухомых электронных схем, ажыла, пацягнулася да сонейка кветка. Трыццаць шэсць гадоў таму, калі нарадзіўся гэты фотаздымак, многія аспрэчвалі: хіба ж расце жывое з мёртвага? Хіба такое ж застылае усё навокал? Хіба ж адпавядае гэтая фотаалегорыя закону сацыялістычнага рэалізму? Шмат яшчэ пытанняў паставілі б тады афіцыйныя і неафіцыйныя мастацтвазнаўцы. Але надыходзілі часы, калі голас аднаго дзёрзкага фантазёра-фатографа пачаў злівацца з нарастаючым рокатам новай хвалі нашага мастацтва.

На той час вышэйзгаданы фотаздымак Міхася Жылінскага ўяўляўся неадназначным. Дарэчы, як і ўсе яго астатнія працы. Ён пераносіў на свае здымкі чорна-белае напружанне двух палосоў, як адбітак напружання ў грамадстве. Шматкаляровае багацце навакольнага асяроддзя ён адлюстроўваў чорнай і белай паўтараў фатаграфіі, нібы паўтараў катэгарычныя высновы сучас-

каў: свет падзелены на добрае і кепскае.

Філасоф-першапраходцы, смелыя эксперыментатары і заснавальнікі новых кірункаў — колькі іх было ў супярэчлівай сямідзесяціці! Колькі зробленых імі фотаздымак, мастацкіх палотнаў, шэдэўраў скульптуры, напісаных вершаў, музычных твораў і шмат чаго іншага дайшло да нас, сучасных? Калі ўлічваць, што ў архівах народнага фотаклуба «Мінск» (а гэта ён расчыніў свае скарбонкі перад заснавальнікамі выставы) захоўваецца шэсць тысяч фота — адлюстраванні жывыя мінулых дзесяцігоддзяў, можна спадзявацца на будучыя цікавыя экспазіцыі.

Калі вы наведаеце фотавыставу Міхася Жылінскага — пераканаецеся, што здымкі аўта-

ра, які пайшоў з жыцця дваццаць гадоў таму, і сёння вельмі актуальныя закладзены ў іх ідэі. Гэтыя здымкі сцяраджаюць прырытэт дабрыні, нагадваюць пра месца чалавека ў храме прыроды, прымушаюць разважаць аб тым, ці мае права майстра стаць адзінку жыццю. Зрэшты, тыя ж самыя пытанні непаколі творцаў ва ўсе часы. Сапраўдныя творцы — нібы прадказальнікі: яны бачаць мінулае і расшыфровваюць будучыню.

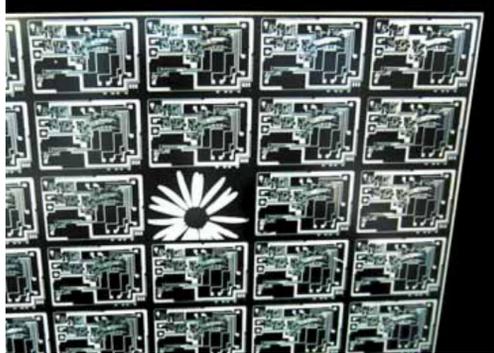
Ва ўсякім разе, так здаецца

кожнаму, хто шукае ў мастацтве адказы на свае ўласныя пытанні. На здымку вы бачыце частку выставачнай залы, а з рэпра-

дукцыя на вас глядзяць здымкі Міхася Жылінскага: поўны атпымізізм «Вясковы мастак» і кветка — «Аўтапартрэт».

Яўген ПЯСЕЦКІ.

НОВЫ СУСВЕТНЫ РЭКОРД У ТАНКАВЫХ АНЛАЙН-БАТАЛЯХ

Кампанія-рэзідэнт Парка высокіх тэхналогій «Гейм Стрым», распрацоўшчык анлайн-гульні пра танкі Другой сусветнай вайны World of Tanks, абнавіла сваё папярэдняе дасягненне ў Кнізе рэкордаў Гінеса і ўстанавіла новы сусветны рэкорд па колькасці гульцоў на адным серверы.

21 студзеня 2013 года ў танкавых анлайн-баталях на адным з пяці сервераў расійскага кластара адначасова ўдзельнічаў у гульні 190 541 ігрок. Дарэчы, папярэдні сусветны рэкорд Кнігі рэкордаў Гінеса па адначасовым знаходжанні на адным серверы таксама належаў «Свету танкаў» — 91 311 іграву.

Кампанія «Гейм Стрым» стала рэзідэнтам Парка высокіх тэхналогій у 2008 годзе, а ў 2009 годзе выпусціла гульні, якая, па звестках часопіса Forbes, з моманту рэлізу прыцягнула больш як 45 мільянаў прыхільнікаў з усяго свету.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Advertisement for LuchChemical.net featuring various types of sealants and glues.

Крымінал

А Ў БАГАЖНІКУ — САБАКІ І ДЗІК

Паблізу вёскі Пашкі Лідскага раёна работнікі Лідскай міжрайінспекцыі спынілі для праверкі легкавы аўтамабіль, у якім ехалі пачэра.

— Двое з іх адрознілі па паху спынення выскачылі з машыны са стрэльбамі і ўдэлкай. Астатнія трое былі затрыманы, — паведаміла прэс-сакратар Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнтам Беларусі Вольга Грамовіч. — Агледзеўшы салон, дзяржінспектары знайшлі яшчэ дзве стрэльбы з боепрыпасамі. А ў багажніку — двух палюўнічых сабак і тушу незаконна здабытага дзіка-сяголетка. Адзін з затрыманых прызнаўся ў браканьерстве. Заведзена крымінальная справа.

Сяргей РАСОЛЬКА.

КАНФІСКАВАЛІ МУКІ НА 90 МІЛЬЁНАЎ

У Расонскім раёне супрацоўнікі ДАІ затрымалі аўто з кантрабанднай мукой.

Як адзначыў начальнік аддзела ДАІ Дзмітрый Кржыжаноскі, не змог вывезці муку ў Санкт-Пецярбург жыхар Кобрына. Усяго за некалькі кіламетраў ад мяжы з Расійскай Федэрацыяй, каля вёскі Юхавічы, яго аўтамабіль «Вольва» быў спынены. Пры аглядзе паўпрычыпа фуры работнікі праваахоўных органаў і знайшлі незаконны груз — пшанічную муку вагой 20 тон. Паколькі на груз не было неабходных дакументаў, мука коштам 90 мільянаў рублёў была канфіскавана.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Даты Падзеі Людзі

1506 год — літоўска-беларускія войскі разграмілі пад Капыльм рэшткі войскаў крымскіх татар. Першыя летапісныя звесткі пра горад Капыль (сёння — горад, цэнтр Капыльскага раёна Мінскай вобласці) з'явіліся ў 1274 годзе. Першым князем, які меў тытул «Капыльскага» і сваю рэзідэнцыю ў горадзе, быў Міхаіл Апелькавіч. Пазней горад належаў Радзівілам, Вітгенштайнам. У 1652 годзе горад атрымаў магдэбургскае права і герб: на залатым полі — чорны палюўнічы рог. Падчас вайны 1812 года пад Капыльм прайшлі баі атамана Платава з ар'егардам французскай арміі.

1913 год — 100 гадоў таму нарадзіўся Аляксандр Іванавіч Пакрышкін, славетны савецкі лётчык, ас энцішальнай авіяцыі часоў Вялікай Айчыннай вайны, военачальнік, маршал авіяцыі. Ён першым быў тройчы ўдастоены звання Героя Савецкага Саюза (1943 — двойчы, 1944). За гады вайны здзейсніў больш як 600 баявых вылетаў і ў 156 паветраных баях асабіста збіў 59 самалётаў праціўніка. Аднойчы Пакрышкін сказаў: «Хто ў 1941-1942 гадах не валяў, той вайны па-сапраўднаму не бачыў».

У гэтым была вялікая праўда: чаго толькі не дэвалюіраваў выбраваецца лётчыкам у тую цяжкую пару! Адступленне ва ўмовах частай страты сувязі і кіравання, штурмоўкі на пазаўважных бранявой абароны энцішальнікаў, якія самі лётчыкі называлі «танцам смерці», страшны ператамленні пасля некалькіх штодзённых баявых вылетаў і шмат чаго іншага. Не раз тэхнікі са здзіўленнем разглядалі прабоны ў самалёце Пакрышкіна. У адным з баёў куля, ударыўшы ў правы борт кабіны, зачэпіла плечавыя шлейкі парашута і ад левага борта зноў пайшла направа, абдэрала падбародак і запырскала крывёй лабавое шкло. Два разы літаральна пад нагамі лётчыка не ўзрываліся скінутыя на аэрадром бомбы. Гэтыя выпадкі (іх было не менш за дзесяць), пісаў Аляксандр Іванавіч у сваіх мемуарах, «прымусілі паверыць у лёс. Ніколі не буду хавацца ад ворага і застануся жывы. Гэтым кіраваўся заўсёды»...

1945 год — нарадзіўся (г.п. Наваельня Дзягалаўскага раёна) Віктар Міхайлавіч Анішчык, беларускі вучоны, доктар фізіка-матэматычных навук (1990), прафесар (1991), заслужаны дзеяч навукі Беларусі (1998), акадэмік Міжнароднай АН Еўразіі (1997). Аўтар навуковых прац па фізіцы цвёрдага цела, радыяцыйнай матэрыялазнаўстве, электроннай структуры крышталёў.

Было сказана

Андрэй Волян (1530—1610), палітычны дзеяч, філосаф, ідэолаг Рэфармацыі ў Беларусі і ў Літве.

«Мэта законаў — гарантаваць чалавеку спакойнае валоданне ўласнасцю і абараніць яго ад несправядлівасці».

Large crossword puzzle grid with various clues and images of bears and pandas.

СЁННЯ

Table with weather forecast for the month of March, including sunrise and sunset times.

ЗАЎТРА

Weather forecast map for various cities in Belarus, including temperatures and weather icons.

УСМІХНЕМСЯ

Humorous text and illustrations related to coffee and breakfast, including a pig illustration.

Advertisement for Zvezda newspaper, including contact information and subscription details.